

Hablo español Mówię po hiszpańsku

Natalia Dawidowska
Łukasz Dawidowski

**Narzędzia pomiaru dydaktycznego i narzędzia
do ewaluacji procesu rozwijania kompetencji kluczowych,
opracowane dla liceum ogólnokształcącego i technikum
w zakresie nauczania języka hiszpańskiego**

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Piotr Mazur, Beata Luc
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Spis treści	
WSTĘP	5
ROZDZIAŁ I	
Testy pomiaru dydaktycznego badające poziom wiedzy i umiejętności	7
1.1. Test diagnozy wstępnej	7
1.2. Test diagnozy bieżącej	14
1.3. Test diagnozy śródrocznej	21
1.4. Test diagnozy na zakończenie	28
ROZDZIAŁ II	
Test badający przyrost wiedzy	35
ROZDZIAŁ III	
Arkusze samooceny i oceny koleżeńskiej	42
3.1. Arkusz samooceny	42
3.2. Arkusz oceny koleżeńskiej	43
ROZDZIAŁ IV	
Arkusze formatywnej i sumującej ewaluacji kompetencji kluczowych	44
4.1. Arkusz formatywnej ewaluacji kompetencji kluczowych	44
4.2. Arkusz sumującej ewaluacji kompetencji kluczowych	45
ROZDZIAŁ V	
Propozycje prac projektowych pozwalających ocenić poziom rozwoju kompetencji kluczowych	48
5.1. Przykładowe tematy prac projektowych	48
ROZDZIAŁ VI	
Arkusze ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych (nauczyciel, uczeń)	50
6.1. Arkusz ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych dla nauczyciela	50
6.2. Arkusz ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych dla ucznia	50

6.3. Analiza SWOT w oparciu o wyniki ewaluacji kompetencji kluczowych	52
BIBLIOGRAFIA	54

WSTĘP

Jednym z aspektów pracy każdego nauczyciela jest bieżące ocenianie osiągnięć ucznia. Obecnie, oprócz oceniania wiedzy i umiejętności przedmiotowych, coraz częściej nauczyciele mierzą się z zadaniem oceniania umiejętności uniwersalnych i kompetencji uczniów, które bez wątplenia rozwijane są na każdej lekcji, jednak nie zawsze w sposób świadomy i celowy. Poprawnie poprowadzona ewaluacja zajęć dydaktycznych, która zdaje się dość często być traktowana jako mniej ważne ogniwo nauczania, uświadamia nie tylko nauczycielowi, ale przede wszystkim uczniom, jakie umiejętności i kompetencje zyskuje się poprzez wysiłek wkładany w naukę. Pozwala też nauczycielowi lepiej planować proces dydaktyczny, by zawierał on działania rozwijające różne kompetencje kluczowe i kształcił różne umiejętności uczniów.

Zestaw narzędzi pomiaru dydaktycznego zawiera 10 przykładowych testów językowych dla uczniów różnych klas szkoły średniej – liceum i technikum – oraz 6 arkuszy ewaluacji umiejętności językowych, uniwersalnych i kompetencji kluczowych. Zestaw ten może posłużyć nauczycielom zarówno jako gotowe narzędzie do oceniania osiągnięć uczniów, jak i jako inspiracja do stworzenia własnych materiałów.

Zestaw jest kompatybilny z programem nauczania *Hablo español. Mówię po hiszpańsku* oraz poradnikiem metodycznym. Nawiązuje do proponowanej przez autorkę programu taksonomii celów nauczania Benjamina Blooma oraz znanej powszechnie taksonomii Bolesława Niemierki, a także sposobu oceniania i monitorowania osiągnięć ucznia. Należy jednak pamiętać, że to nauczyciel sam ustala kolejność prezentowanych treści (na ogół w oparciu o kolejność, która występuje w podręczniku), dlatego proponowane testy mogą nie spełniać wymogu zgodności z nauczanymi aktualnie przez nauczyciela treściami i konieczna będzie zmiana niektórych zagadnień, wyeliminowanie ich, zwiększenie lub zmniejszenie stopnia trudności.

Wszystkie testy można zindywidualizować względem konkretnych potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE), np. w przypadku dyslektyków i dysortografików zadania otwarte można oceniać podczas wypowiedzi ustnej (lub nie brać pod uwagę błędów w zapisie), w przypadku uczniów z obniżoną normą intelektualną zrezygnować z zadań otwartych, w przypadku uczniów szczególnie uzdolnionych część zadań zamkniętych można zamienić na otwarte (np. poprzez sformułowanie pytania otwartego do zadania ze słuchu), dla uczniów słabowidzących można powiększyć czcionkę, a uczniowie niedosłyszający mogą nie uzupełniać zadań z części rozumienia ze słuchu lub można zmodyfikować odpowiednio zadania (np. poprzez wydłużanie nagrania lub przerw między poszczególnymi częściami nagrania).

Po każdym przeprowadzonym teście lub ankiecie ewaluacyjnej powinna nastąpić jego analiza. Nauczyciel powinien zebrać wyniki testów w arkuszu kalkulacyjnym i przeanalizować je – średni wynik testu powyżej 70% wskazuje, że grupa opanowała dany materiał dobrze, a wynik poniżej 40% sugeruje konieczność dalszej pracy nad danym zagadnieniem, lub konieczność częstszych powtórek materiału (jeśli np. był to test diagnozy śródrocznej lub rocznej). Może też zdarzyć się tak, że cały test wypadnie stosunkowo dobrze, a jedno zagadnienie wyjątkowo słabo, lub odwrotnie – dokładna analiza wyników testu pozwoli nauczycielowi rzetelnie ocenić, które zagadnienia, umiejętności są opanowane dobrze, a które jeszcze wymagają pracy.

Testy przeznaczone są na ok. 40 minut pisania, w przypadku uczniów ze SPE czas można dowolnie indywidualizować względem potrzeb konkretnego ucznia, uwzględniając zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach wydanych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

ROZDZIAŁ I

Testy pomiaru dydaktycznego badające poziom wiedzy i umiejętności

1.1. Test diagnozy wstępnej

Test przeznaczony jest do przeprowadzenia w klasie I liceum ogólnokształcącego lub technikum dla młodzieży kontynuującej naukę języka hiszpańskiego po szkole podstawowej. Testowane treści dotyczą umiejętności rozumienia tekstu słuchanego, czytanego, tworzenia krótkich form wypowiedzi oraz znajomości leksyki i gramatyki i odpowiadają poziomowi A1+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ), który uczeń powinien uzyskać po szkole podstawowej w przypadku drugiego języka obcego.

Wersja A

Zadanie 1. (4 pkt) Usłyszysz dwukrotnie rozmowę Juana i Isabel. Na podstawie usłyszanych informacji dopasuj zajęcia (A–D) do dni tygodnia (1.1.–1.4.). Wpisz odpowiednią literę w każdą kratkę.

TRANSKRYPCJA TEKSTU DLA WERSJI A I B:

Juan: *¿Conoces ya el programa de viaje al que vamos antes de las vacaciones?*

Isabel: *No. ¿Y tú? ¿Te gusta?*

Juan: *Sí. El primer día, el lunes, tenemos una fiesta en nuestro hotel.*

Isabel: *¡Me encantan las fiestas! ¿Y qué vamos a hacer al día siguiente?*

Juan: *El martes vamos a ver los monumentos, especialmente esta iglesia famosa, no recuerdo su nombre.*

Isabel: *Pero algún día por la tarde vamos a salir, ¿no? Para bailar, divertirnos...*

Juan: *Para bailar no podemos, pero el miércoles vamos al teatro, después de ir a la playa.*

Isabel: *¡Qué bien! ¿Y el jueves?*

Juan: *El último día vamos a subir un poco estas montañas famosas que están allí.*

<i>El día de la semana</i>	<i>Actividades</i>
----------------------------	--------------------

1.1. <i>lunes</i>	A. <i>caminar</i>
-------------------	-------------------

1.2. <i>martes</i>	B. <i>visitar</i>
--------------------	-------------------

1.3. <i>miércoles</i>	C. <i>bañarse</i>
-----------------------	-------------------

1.4. <i>jueves</i>	D. <i>bailar</i>
--------------------	------------------

Zadanie 2. (5 pkt) Przeczytaj tekst i na jego podstawie zdecyduj, czy podane zdania są prawdziwe (P) czy fałszywe (F). (Tekst identyczny dla obu wersji).

Me llamo Pepe y hoy es mi día favorito de todo el año porque ¡por la tarde empiezan las vacaciones! Me alegro porque estoy muy cansado después de este curso tan intenso. Y ahora puedo jugar al fútbol, patinar, montar en bici, pero también leer un poco y salir con mis amigos de la clase. Los fines de semana vamos a quedar en un parque o ir al cine.

Este año también voy a pasar una parte de las vacaciones junto con mi familia. Esto es muy importante para mí porque mi padre trabaja en Inglaterra y nos vemos raramente. Vamos a ir juntos al mar donde vamos a tomar el sol y nadar porque nos gusta mucho.

Además, ¡voy a renovar mi dormitorio con mi padre! Quiero pintar las paredes porque ya no me gusta el azul, comprar escritorio y armario nuevos y tirar a la basura o reciclar muchos libros, ropa y otras cosas que ya no necesito.

2.1. Pepe hoy va a la escuela. – P/F

2.2. A Pepe le gusta practicar deporte durante las vacaciones. – P/F

2.3. El padre de Pepe trabaja fuera de España. – P/F

2.4. Pepe va a Inglaterra este año. – P/F

2.5. Pepe habla de sus planes para las vacaciones. – P/F

Zadanie 3. (6 pkt) W podanych grupach wyrazów wykreśl ten, który nie pasuje do pozostałych:

Przykład: sofá, sillón, ~~vaso~~, mesa, cama

1. amarillo, verde, azul, rosa, alegre
2. tomar el sol, trabajar, playa, mar, jugar
3. pescado, lápiz, goma, bolígrafo, regla
4. melocotón, pollo, fresa, manzana, pera
5. zapatos, jersey, sombrero, mano, pantalones
6. abuelo, baloncesto, tío, primo, hermano

Zadanie 4. (8 pkt) Uzupełnij poniższe zdania wybranym czasownikiem w odpowiedniej formie:

Przykład: Muchas veces ... doy ... el regalo a mi novia.

Czasowniki: trabajar; ir; volver; comer; dar

1. Mi padre no desayuna, pero luego ... mucha pasta.
2. ¿A qué hora ... (tú) de la oficina?
3. ... (nosotros) juntos en la universidad. Somos profesores.
4. Hoy ... al médico porque me duele la cabeza.

Zadanie 5. (8 pkt) Odpowiedz na pytania pełnym zdaniem.

Przykład: Pytanie: ¿De dónde eres? Odpowiedź: Soy de Polonia.

¿Dónde vives? – ...

¿Cómo te llamas? – ...

¿Cómo eres? – ...

¿Qué haces en tu tiempo libre? – ...

Zadanie 6. (5 pkt)

Opisz swoje ulubione zwierzę, podając jego wygląd, miejsce występowania oraz informacje o tym, czym się żywi i jakie ma preferencje. Napisz 70–100 słów.

Wersja B

Zadanie 1. (4 pkt) Usłyszysz dwukrotnie rozmowę Juana i Isabel. Na podstawie usłyszanych informacji dopasuj zajęcia (A–D) do dni tygodnia (1.1.–1.4.). Wpisz odpowiednią literę w każdą kratkę. (Transkrypcja tekstu (zamieszczona w wersji A).

<i>El día de la semana</i>	<i>Actividades</i>
1.1. <i>lunes – ...</i>	A. <i>bañarse</i>
1.2. <i>martes – ...</i>	B. <i>caminar</i>
1.3. <i>miércoles – ...</i>	C. <i>bailar</i>
1.4. <i>jueves – ...</i>	D. <i>visitar</i>

Zadanie 2. (5 pkt) Przeczytaj tekst i na jego podstawie zdecyduj, czy podane zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F). (Tekst zamieszczony w wersji A).

- 2.1. *Pepe habla de sus planes para las vacaciones de invierno.* – P/F
- 2.2. *Pepe hoy no va a la escuela.* – P/F
- 2.3. *El padre de Pepe no trabaja en España.* – P/F
- 2.4. *Pepe va a ir a la casa de su padre este año.* – P/F
- 2.5. *Pepe quiere tener otro color en su habitación.* – P/F

Zadanie 3. (6 pkt) W podanych grupach wyrazów wykreśl ten, który nie pasuje do pozostałych.

Przykład: *sofá, sillón, vaso, mesa, cama*

1. *triste, alegre, rojo, fútbol, nervioso*
2. *cocinar, leer, jugar, ver la tele, necesitar*
3. *parque, cocina, escuela, tienda, hospital*
4. *móvil, ajo, cebolla, tomate, pepino*
5. *oreja, nariz, brazo, pie, camiseta*
6. *hermano, fútbol, voleibol, ajedrez, baloncesto*

Zadanie 4. (8 pkt) Uzupełnij poniższe zdania wybranym czasownikiem w odpowiedniej formie:

Przykład: *Muchas veces ... doy ... el regalo a mi novia.*

Czasowniki: *estudiar; tener; querer; beber; dar*

1. *Mi madre ... mucho café.*
2. *No ... comer esta sopa, no me gusta.*
3. *¿A qué hora ... (tú) la lección de español?*
4. *... (nosotros) juntos en la clase.*

Zadanie 5. (8 pkt) Odpowiedz na pytania pełnym zdaniem.

Przykład: Pytanie: *¿Dónde vives?* Odpowiedź: *Vivo en Madrid.*

1. *¿Cómo te llamas?* – ...
2. *¿De dónde eres?* – ...
3. *¿Cuántos años tienes?* – ...
4. *¿Qué te gusta estudiar?* – ...

Zadanie 6. (5 pkt) Opisz swoje ulubione zwierzę, podając jego charakter, miejsce występowania oraz informacje o tym, czym się żywi i jakie ma zwyczaje. Napisz 70–100 słów.

Kartoteka do testu diagnozy wstępnej

Nr zad.	Treści przedmiotowe/ cele szczegółowe wynikające z podstawy programowej	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy	Klucz odpowiedzi	Kryteria oceniania
1.	formy spędzania czasu wolnego, czynności dnia codziennego, świat przyrody, podróżowanie i turystyka	Uczeń rozumie proste wypowiedzi ze słuchu (znajduje w tekście określone informacje).	Rozumienie wg Blooma B wg Niemierki	Wersja A 1.1.D, 1.2. B, 1.3. C, 1.4. A Wersja B 1.1. C, 1.2. D, 1.3. A, 1.4. B	Za każdą poprawną odpowiedź 1 pkt.
2.	człowiek, miejsce zamieszkania, życie prywatne, formy spędzania czasu wolnego, sporty	Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne (określa główną myśl tekstu, znajduje szczegółowe informacje, określa kontekst wypowiedzi).	Zrozumienie, zastosowanie wg Blooma B wg Niemierki	Wersja A 2.1. P, 2.2. P, 2.3. P, 2.4. F, 2.5. P Wersja B 2.1. F, 2.2. F, 2.3. P, 2.4. F, 2.5. P	Za każdą poprawną odpowiedź 1 pkt.

Nr zad.	Treści przedmiotowe/ cele szczegółowe wynikające z podstawy programowej	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy	Klucz odpowiedzi	Kryteria oceniania
3.	przymiotniki, czasowniki. części ciała, ubrania, produkty spożywcze, sporty, członkowie rodziny, dom, miejsca w mieście	Uczeń zna znaczenie słów i dobiera je w kategorii.	Wiedza i rozumienie wg Blooma A i B wg Niemierki	Wersja A <i>alegre, trabajar, pescado, pollo, mano, baloncesto</i> Wersja B <i>rojo, necesitar, cocina, móvil, camiseta, hermano</i>	Za każdą poprawną odpowiedź 1 pkt
4.	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (gramatycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych.	Uczeń rozumie podstawowe środki leksykalne i stosuje podstawowe środki gramatyczne.	Zrozumienie, zastosowanie wg Blooma B i C wg Niemierki	Wersja A <i>come, vuelves, trabajamos, voy</i> Wersja B <i>bebe, quiero, tienes, estudiamos</i>	Za każde właściwie dobrane słowo – 1 pkt Za każde poprawnie odmienione słowo – 1 pkt W przypadku błędu w zapisie odejmujemy 0,5 pkt (uczniom ze SPE, szczególnie niedosłyszającym, z afazją, dysleksją nie odejmujemy punktów za błędy w zapisie).

Nr zad.	Treści przedmiotowe/ cele szczegółowe wynikające z podstawy programowej	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy	Klucz odpowiedzi	Kryteria oceniania
5.	człowiek (dane personalne, wygląd, cechy charakteru), miejsce zamieszkania, życie prywatne, formy spędzania wolnego czasu	Uczeń rozumie prosty tekst czytany i reaguje na niego w formie prostego tekstu pisanego.	Zastosowanie wg Blooma, C wg Niemierki	Przykłady poprawnych odpowiedzi: ¿Cómo te llamas? – Me llamo Natalia. ¿Cómo eres? – Soy baja, delgada y simpática. ¿Qué te gusta hacer? – Me gusta cocinar y bailar.	Za każdą logiczną i poprawną odpowiedź – 2 pkt. Za każdą logiczną, ale zawierającą rażące błędy odpowiedź – 1 pkt. Za każdą nielogiczną/ nielogiczną i niepoprawną odpowiedź – 0 pkt. W przypadku ucznia ze SPE – np. dysleksją, niedosłuchem, afazją, dysortografią – nie bierzemy pod uwagę błędów ortograficznych.
6.	świat przyrody, wygląd zewnętrzny, żywienie	Uczeń tworzy krótką, prostą, spójną i logiczną wypowiedź pisemną, tj. opisuje zwierzę.	Zastosowanie, synteza wg Blooma, D wg Niemierki	Przykładowe zdania mogą zaczynać się następująco: <i>Mi animal preferido es...</i> <i>Tiene... Su... es... Vive... Come...</i> <i>Le gusta/ No le gusta...</i>	Wypowiedź oceniamy w 4 kategoriach: treść i forma wypowiedzi (2 pkt – jeśli uczeń zawarł minimum 4 zrozumiałe informacje, 1 pkt – jeśli zawarł minimum 2 zrozumiałe informacje,

Nr zad.	Treści przedmiotowe/ cele szczegółowe wynikające z podstawy programowej	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy	Klucz odpowiedzi	Kryteria oceniania
6.	świat przyrody, wygląd zewnętrzny, żywienie	Uczeń tworzy krótką, prostą, spójną i logiczną wypowiedź pisemną, tj. opisuje zwierzę.	Zastosowanie, synteza wg Blooma, D wg Niemierki	Przykładowe zdania mogą zaczynać się następująco: <i>Mi animal preferido es...</i> <i>Tiene... Su... es... Vive... Come...</i> <i>Le gusta/ No le gusta...</i>	0 pkt – jeśli nie spełnia warunków dla 1 pkt). spójność i logika wypowiedzi (1 pkt – jeśli wypowiedź jest w większości spójna i nie zawiera błędów logicznych) zakres środków językowych (1 pkt – jeśli zakres użytych środków językowych pozwala na swobodną realizację tematu) poprawność środków językowych (1 pkt – jeśli wypowiedź jest w większości poprawna. W przypadku ucznia ze SPE – np. dysleksją, dysortografią nie bierzemy pod uwagę błędów ortograficznych)

1.2. Test diagnozy bieżącej

Test przeznaczony jest dla wariantu nauki III.2.0 lub III.2.1, dotyczy działu „żywienie”. Może być przeprowadzony w grupach, które znają i stosują już proste środki językowe (leksykalne i gramatyczne) na poziomie A1 – uczeń musi być w stanie zrozumieć i utworzyć proste wypowiedzi pisemne. Test sprawdza znajomość produktów spożywczych, zwrotów używanych w restauracji oraz wiedzę kulturową – znajomość kulinarnych zwyczajów i kuchni Hiszpanii, a także sprawdza umiejętność stosowania środków leksykalnych związanych z żywieniem w bardziej skomplikowanych sytuacjach użytkowych.

Wersja A

Zadanie 1. (12 pkt) Przyporządkuj wymienione produkty spożywcze do odpowiedniej kategorii: *el jamón, el tomate, el pan, la manzana, la leche, el pescado, la gamba, el melocotón, el yogur, la cebolla, el chocolate, el arroz*

Przykład: *la pera – fruta y verduras*

- carne:
- fruta y verduras:
- productos lácteos:
- otros:

Zadanie 2. (5 pkt) Przeczytaj poniższe zdania i zdecyduj, które są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

Przykład: *En España se desayuna fuerte.* – F

2.1. *Gazpacho es una sopa fría de tomates.* – P/F

2.2. *Los mariscos son muy populares en España.* – P/F

2.3. *Flan es un tipo de carne.* – P/F

2.4. *Los españoles beben mucho té.* – P/F

2.5. *La tortilla española normalmente no lleva carne.* – P/F

Zadanie 3. (4 pkt) Jaki to produkt? Przeczytaj opis i wpisz obok poprawny wyraz.

Przykład: *Es una bebida caliente, puede ser negro o verde. El té.*

1. *Es una fruta exótica, amarilla, larga, dulce.* – ...
2. *Es blanca, la producen vacas, cabras y ovejas.* – ...
3. *Es muy frío, lo comemos mucho durante las vacaciones.* – ...
4. *Es un tipo de carne que usamos para los bocadillos.* – ...

Zadanie 4. (5 pkt) Które z poniższych zdań wypowie kelner, a które klient? Zaznacz pierwszego lub drugiego z nich.

Przykład: *Un poquito más de pan, por favor.* – KLIENT

4.1. <i>Mesa para tres, por favor.</i>	KELNER	KLIENT
4.2. <i>Le recomiendo crema de verduras.</i>	KELNER	KLIENT

4.3. ¿Me trae el menú?	KELNER	KLIENT
4.4. Lo siento, no se puede pagar con tarjeta.	KELNER	KLIENT
4.5. Para mí de primero ensalada.	KELNER	KLIENT

Zadanie 5. (4 pkt) Odpowiedz na pytania jednym zdaniem.

Przykład: ¿Qué sueles comer por la tarde? Suelo comer patatas o patatas fritas, carne (pollo o cerdo) y una ensalada.

1. ¿Qué te gusta desayunar? – ...
2. ¿Qué ingredientes lleva paella? – ...
3. ¿Dónde prefieres comer? ¿En un restaurante o en casa? ¿Por qué? – ...
4. ¿Cuál es tu ensalada favorita? – ...

Zadanie 6. (5 pkt) Porównaj styl odżywiania się Polaków i Hiszpanów. Rozpatrz następujące kwestie:

- Jakie zupy i przystawki jedzą przedstawiciele obu narodów, jakie produkty, dania, jaka jest kuchnia obu krajów?
- Gdzie spożywane są poszczególne posiłki i jak wyglądają?
- Który sposób odżywiania się jest Ci bliższy i dlaczego?

Napisz ok. 80–100 słów. Oceniana jest zgodność z poleceniem, spójność i logika wypowiedzi, zakres użytego słownictwa oraz poprawność tekstu.

Wersja B

Zadanie 1. (12 pkt) Przyporządkuj wymienione produkty spożywcze do odpowiedniej kategorii: *el pollo, el pepino, el pan, la fresa, la pasta, el marisco, el queso, la pera, el azúcar, el ajo, el pastel, el jamón*.

Przykład: la manzana – fruta y verduras

- carne:
- fruta y verduras:
- productos lácteos:
- otros:

Zadanie 2. (5 pkt) Przeczytaj poniższe zdania i zdecyduj, które są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

Przykład: *En España se desayuna fuerte.* F

- 2.1. *Paella puede ser de carne, de mariscos o vegetariana.* – P/F
- 2.2. *Cortado, con leche o solo son tipos de café.* – P/F
- 2.3. *Se suele cenar a las siete de la tarde.* – P/F
- 2.4. *Churros se come con zumo de naranja.* – P/F
- 2.5. *Tortilla española lleva patatas y huevos.* – P/F

Zadanie 3. (4 pkt) Jaki to produkt? Przeczytaj opis i wpisz obok poprawny wyraz.

Przykład: *Es una fruta exótica, amarilla, larga, dulce. – El plátano.*

1. *Es verde o negro, es un producto nacional de España. – ...*
2. *Es una bebida, normalmente de una fruta (p. ej. naranja). – ...*
3. *Es amarillo, lo ponemos en un bocadillo. – ...*
4. *Es un tipo de carne, hacemos chuletas de esto. – ...*

Zadanie 4. (5 pkt) Które z poniższych zdań wypowie kelner, a które klient? Zaznacz pierwszego lub drugiego z nich.

Przykład: *Un poquito más de pan, por favor. – KLIENT*

4.1. <i>¿Tienen menú del día?</i>	KELNER	KLIENT
4.2. <i>¿Qué quiere de postre?</i>	KELNER	KLIENT
4.3. <i>Quiero pagar con tarjeta.</i>	KELNER	KLIENT
4.4. <i>No tenemos pollo, lo siento.</i>	KELNER	KLIENT
4.5. <i>No quiero nada de beber, gracias.</i>	KELNER	KLIENT

Zadanie 5. (4 pkt) Odpowiedz na pytania jednym zdaniem.

Przykład: *¿Qué sueles comer por la tarde? Suelo comer patatas o patatas fritas, carne (pollo o cerdo) y una ensalada.*

¿Qué te gusta cenar? – ...

¿Qué ingredientes lleva gazpacho? – ...

¿Te gusta comer en un bar o solo te gusta comer en casa? ¿Por qué? – ...

¿Cuál es tu sopa favorita? ¿Qué lleva? – ...

Zadanie 6. (5 pkt) Porównaj styl odżywiania Polaków i Hiszpanów. Rozpatrz następujące kwestie:

- Co jedzą przedstawiciele obu narodów, jakie produkty, dania, jaka jest kuchnia obu krajów?
- Kiedy spożywane są poszczególne posiłki i jak wyglądają?
- Który sposób odżywiania jest Ci bliższy i dlaczego?

Napisz ok. 80–100 słów. Oceniana jest zgodność z poleceniem, spójność i logika wypowiedzi, zakres użytego słownictwa oraz poprawność tekstu.

Kartoteka do testu diagnozy bieżącej

Nr zad.	Treści przedmiotowe/ cele szczegółowe wynikające z podstawy programowej	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy	Klucz odpowiedzi	Kryteria oceniania
1.	żywienie (artykuły spożywcze)	Uczeń rozumie słownictwo związane z produktami żywieniowymi i odpowiednio dobiera je w kategorii.	Wiedza i rozumienie wg Blooma A i B wg Niemierki	<p>Wersja A</p> <p><i>carne:</i> jamón,</p> <p><i>fruta y verdura:</i> tomate, manzana, melocotón, cebolla</p> <p><i>productos lácteos:</i> leche, yogur</p> <p><i>otros:</i> pan, chocolate, arroz, pescado, gamba</p> <p>Wersja B</p> <p><i>carne:</i> pollo, jamón</p> <p><i>fruta y verdura:</i> pepino, fresa, pera, ajo</p> <p><i>productos lácteos:</i> queso</p> <p><i>otros:</i> pan, pasta, azúcar, pastel, marisco</p>	Za każdą poprawną odpowiedź – 1 pkt.

Nr zad.	Treści przedmiotowe/ cele szczegółowe wynikające z podstawy programowej	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy	Klucz odpowiedzi	Kryteria oceniania
2.	Uczeń posiada podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem hiszpańskim.	Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne.	Rozumienie i analiza wg Blooma B wg Niemierki	Dla obu wersji: 2.1. P, 2.2. P, 2.3. F, 2.4. F, 2.5. P	Za każdą poprawną odpowiedź – 1 pkt.
3.	żywienie (artykuły spożywcze)	Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne. Uczeń zna słownictwo związane z produktami żywieniowymi.	Rozumienie i zastosowanie wg Blooma A i C wg Niemierki	Wersja A <i>el plátano</i> <i>la leche</i> <i>el helado</i> <i>el jamón</i> Wersja B <i>la aceituna</i> <i>el zumo</i> <i>el queso</i> <i>el cerdo</i>	Za każdą poprawną odpowiedź – 1 pkt. Brak rodzajnika nie powoduje obniżenia oceny. Błąd w zapisie (np. brak akcentu) – 0,5 pkt. W przypadku uczniów ze SPE, np. z dysortografią, dysleksją, afazją, niedosłuchem itp. – nie bierzemy pod uwagę błędów ortograficznych.
4.	żywienie (lokale gastronomiczne)	Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne i pisemne. Uczeń określa kontekst wypowiedzi i jego główną myśl.	Zrozumienie, zastosowanie wg Blooma C wg Niemierki	Dla obu wersji: 4.1. klient, 4.2. kelner, 4.3. klient, 4.4. kelner, 4.5. klient	Za każdą poprawną odpowiedź – 1 pkt.

Nr zad.	Treści przedmiotowe/ cele szczegółowe wynikające z podstawy programowej	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy	Klucz odpowiedzi	Kryteria oceniania
5.	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych z zakresu: żywienie (artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie), czynności dnia codziennego	Uczeń tworzy prosty tekst pisany (udziela informacji, opisuje swoje upodobania, wyraża i uzasadnia swoją opinię).	Analiza i synteza wg Blooma D wg Niemierki	Przykładowe zdania mogą się zaczynać od: <i>Desayuno/ Ceno...</i> <i>Gazpacho/ paella lleva...</i> <i>Me gusta/ prefiero comer en...</i> <i>Mi sopa/ ensalada preferida es...</i> itp.	Za każdą komunikatywną, logiczną, spójną i poprawną odpowiedź – 1 pkt. Dopuszcza się popełnienie kilku błędów niezakłócających komunikacji. Jeśli odpowiedź jest całkowicie niekomunikatywna, niespójna, nielogiczna lub zawiera błędy uniemożliwiające komunikację – 0 pkt. W przypadku uczniów ze SPE nie bierzemy po uwagę błędów zapisu (ortograficznych).
6.	Uczeń posiada podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem (hiszpańskim), oraz świadomość związku między kulturą własną i obcą.	Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (przedstawia fakty, wyraża swoje opinie, opisuje upodobania).	Analiza i synteza wg Blooma D wg Niemierki	Przykładowe zdania mogą się zaczynać od: <i>Los españoles/ Los polacos suelen comer... Les gusta comer en/a las...</i> <i>En mi opinión/ Yo prefiero...</i>	Wypowiedź oceniamy w 4 kategoriach: 1. treść i forma wypowiedzi (2 pkt – jeśli uczeń odniósł się do wszystkich trzech punktów i je rozwinął 1 pkt – jeśli uczeń odniósł się do jednego punktu i go rozwinął lub do dwóch, trzech punktów, ale tylko o nich wspomniał

Nr zad.	Treści przedmiotowe/ cele szczegółowe wynikające z podstawy programowej	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy	Klucz odpowiedzi	Kryteria oceniania
6.	Uczeń posiada podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem (hiszpańskim), oraz świadomość związku między kulturą własną i obcą.	Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (przedstawia fakty, wyraża swoje opinie, opisuje upodobania).	Analiza i synteza wg Blooma D wg Niemierki	Przykładowe zdania mogą się zaczynać od: <i>Los españoles/ Los polacos suelen comer... Les gusta comer en/ a las... En mi opinión/ Yo prefiero...</i>	Wypowiedź oceniamy w 4 kategoriach: 1. treść i forma wypowiedzi 0 pkt – jeśli uczeń odniósł się do jednego punktu, ale tylko o nim wspomniał lub nie odniósł się w ogóle do treści zadania), 2. spójność i logika wypowiedzi (1 pkt – jeśli wypowiedź jest w większości spójna i nie zawiera błędów logicznych), 3. zakres środków językowych (1 pkt – jeśli zakres użytych środków językowych pozwala na swobodną realizację tematu), 4. poprawność środków językowych (1 pkt – jeśli wypowiedź jest w większości poprawna. W przypadku ucznia ze SPE – np. z dysleksją, dysortografią, afazją, niedosłuchem, nie bierzemy pod uwagę błędów ortograficznych.)

1.3. Test diagnozy śródrocznej

Testy zaprezentowane poniżej przeznaczone są dla uczniów uczących się w wariantcie III.2.0 i mogą być przeprowadzone po pierwszym semestrze nauki. Uczniowie powinni wtedy znać podstawowe zagadnienia gramatyczne oraz leksykalne, szczególnie w zakresie tematów pojawiających się w I bloku tematycznym programu nauczania *Hablo español. Mówię po hiszpańsku* (człowiek, życie prywatne – rodzina, edukacja, sport). Uczeń powinien też posiadać umiejętności komunikacyjne związane z bardzo prostymi sytuacjami dnia codziennego.

Wersja A

Zadanie 1. (4 pkt) Podaj liczbę mnogą następujących wyrazów:

Przykład: *la pelota – las pelotas*

1. *la chica – ...*
2. *el gato – ...*
3. *el deporte – ...*
4. *el ordenador – ...*

Zadanie 2. (4 pkt) Podane liczebniki główne zapisz słownie:

Przykład: 16 – *dieciséis*

79 – ...

12 – ...

58 – ...

100 – ...

Zadanie 3. (5 pkt) Połącz przedmiot szkolny z typową czynnością, którą się na nim wykonuje. Wpisz odpowiednią literę w tabelce poniżej. Przykład:

Biología – mirar por el microscopio		
3.1.	<i>Música</i>	A. <i>leer libros</i>
3.2.	<i>Matemáticas</i>	B. <i>aprender vocabulario</i>
3.3.	<i>Inglés</i>	C. <i>contar</i>
3.4.	<i>Lengua y Literatura</i>	D. <i>hacer deporte</i>
3.5.	<i>Educación Física</i>	E. <i>cantar</i>

Zadanie 4. (4 pkt) Uzupełnij lukę jednym wyrazem tak, aby definicje członków rodziny były spójne i logiczne.

Przykład: *La ... abuela ... es la madre de mi madre o padre.*

1. *Mi tío es el ... de mi padre o madre.*
2. *Mi ... es la hija de mi tía.*
3. *Mi hermano es el hijo de mis ...*
4. *Mi sobrino es el ... de mi hermana o hermano.*

Zadanie 5. (4 pkt) Przeczytaj poniższe zdania i zdecyduj, które są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

Przykład: *Corremos en la piscina.* – F

- 5.1. *El baloncesto no es un deporte.*
- 5.2. *El fútbol es muy popular en España.*
- 5.3. *El voleibol es un deporte de equipo.*
- 5.4. *Nadamos en el gimnasio.*

Zadanie 6. (4 pkt) Zareaguj na poniższe sytuacje. Wybierz właściwą odpowiedź.

1. Chcesz pożyczyć od kolegi ołówek. Co powiesz?

- a) *¿Tienes un lápiz?*
- b) *¿Quieres un lápiz?*
- c) *¿Eres el lápiz?*

2. Przedstawiasz koleżankę mamie. Jak to zrobisz?

- a) *Mucho gusto Helena.*
- b) *¿Cómo estás, Helena?*
- c) *Ella es Helena.*

3. Wchodzisz do urzędu. Jak się przywitasz?

- a) *¡Hola!*
- b) *Buenos días.*
- c) *Buenas noches.*

4. Przypadkowo nadepnąłeś/nadepnęłaś komuś na nogę na ulicy. Jakiego użyjesz słowa?

- a) *Por favor.*
- b) *¡Perdón!*
- c) *¡Gracias!*

Zadanie 7. (4 pkt) Uzupełnij poniższe dialogi odpowiednią reakcją lub fragmentem adekwatnym do podanej reakcji:

Przykład:

– ... *¿Cómo te llamas?... / – Ma llamo Eulalia.*

1. – *Hola, ¿qué tal? / –*

2. – / – *Yo de Italia. Mucho gusto.*

3. – *¿Cuántos años tienes? / –*

4. – *¿Dónde vives? / –*

Zadanie 8. (5 pkt) Napisz wszystko to, co potrafisz o sobie powiedzieć. Jak się nazywasz? Ile masz lat? Gdzie mieszkasz? Jakich sportów nie lubisz? Czego lubisz się uczyć? Jaka jest Twoja rodzina, Twoje zwierzątko? Jak wyglądasz, jaki masz charakter? Napisz 40–60 słów.

Wersja B

Zadanie 1. (4 pkt) Podaj liczbę mnogą następujących wyrazów.

Przykład: *el chico* – *los chicos*

el bolígrafo –; *la perra* –

el profesor –; *la estudiante* –

Zadanie 2. (4 pkt) Podane liczebniki główne zapisz słownie.

Przykład: 18 – *dieciocho*

14 –; 37 –

63 –; 21 –

Zadanie 3. (5 pkt) Połącz przedmiot szkolny z typową czynnością, którą się na nim wykonuje. Wpisz odpowiednią literę w tabelce poniżej. Przykład:

Música – cantar		
3.1.	<i>Plástica</i>	A. <i>pintar</i>
3.2.	<i>Matemáticas</i>	B. <i>contar</i>
3.3.	<i>Español</i>	C. <i>practicar deporte</i>
3.4.	<i>Lengua y Literatura</i>	D. <i>aprender vocabulario</i>
3.5.	<i>Educación Física</i>	E. <i>leer libros</i>

Zadanie 4. (4 pkt) Uzupełnij lukę jednym wyrazem tak, aby definicje członków rodziny były spójne i logiczne:

Przykład: *El ... sobrino... es el hijo de mi hermana o hermano.*

Mi hermana es la hija de mis

Mi primo es el hijo de mi

Mi ... es el padre de mi padre o madre.

Mi ... es la hija de mi hija.

Zadanie 5. (4 pkt) Przeczytaj poniższe zdania i zdecyduj, które są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

Przykład: *Corremos en la piscina.* F

5.1. *Nadamos en el gimnasio.* P F

5.2. *El voleibol es un deporte de equipo.* P F

5.3. *El fútbol es muy popular en España.* P F

5.4. *El baloncesto no es un deporte.* P F

Zadanie 6. (4 pkt) Zareaguj na poniższe sytuacje. Wybierz właściwą odpowiedź.

1. Chcesz pożyczyć od kolegi długopis. Co powiesz?

- a) *¿Eres el bolígrafo?*
- b) *Necesito el bolígrafo, por favor.*
- c) *¿Escribes con bolígrafo?*

2. Właśnie poznałeś(-aś) nową osobę. Co powiesz?

- a) *Encantado.*
- b) *Muy bien.*
- c) *Buenas noches.*

3. Chcesz podziękować za okazaną Ci pomoc. Jakiego użyjesz słowa?

- a) *¡Gracias!*
- b) *Por favor.*
- c) *Lo siento.*

4. Ktoś pyta Cię o nastrój. Jak odpowiesz?

- a) *De nada.*
- b) *No puedo. ¿Y tú?*
- c) *Muy bien. ¿Y tú?*

Zadanie 7. (4 pkt) Uzupełnij poniższe dialogi odpowiednią reakcją lub fragmentem adekwatnym do podanej reakcji.

Przykład: – ...¿Cómo estás?... / – *Así así.*

1. – / – *Soy Isabel.*

2. – ¿De dónde eres? / –

3. – / – *Sí, tengo dos.*

4. – ¿Cuántos años tienes? / –

Zadanie 8. (5 pkt) Napisz wszystko to, co potrafisz o sobie powiedzieć. Jak się nazywasz? Ile masz lat? Skąd jesteś? Jakie są Twoje ulubione sporty? Czego nie lubisz się uczyć? Jaka jest Twoja rodzina? Jak wyglądasz, jaki jest Twój charakter? Napisz 40–60 słów.

Kartoteka do testu diagnozy śródrocznej

Nr zad.	Treści przedmiotowe/ cele szczegółowe wynikające z podstawy programowej	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy	Klucz odpowiedzi	Kryteria oceniania
1.	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków gramatycznych z zakresu: tworzenia liczby mnogiej.	Uczeń potrafi utworzyć liczbę mnogą rzeczowników.	Wiedza wg Blooma A wg Niemierki	Wersja A <i>las chicas</i> <i>los gatos</i> <i>los deportes</i> <i>los ordenadores</i> Wersja B <i>los bolígrafos</i> <i>las perras</i> <i>los profesores</i> <i>las estudiantes</i>	Za każdą poprawną odpowiedź – 1 pkt.
2.	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków gramatycznych z zakresu: liczebników.	Uczeń zna liczebniki w zakresie 100.	Wiedza wg Blooma A wg Niemierki	Wersja A 79 – <i>setenta y nueve</i> 12 – <i>doce</i> 58 – <i>cincuenta y ocho</i> 100 – <i>cien</i> Wersja B 14 – <i>catorce</i> 63 – <i>sesenta y tres</i> 37 – <i>treinta y siete</i> 21 – <i>veintiuno</i> .	Za każdą poprawną odpowiedź – 1 pkt. W przypadku uczniów ze SPE nie bierzemy pod uwagę błędów w zapisie.

Nr zad.	Treści przedmiotowe/ cele szczegółowe wynikające z podstawy programowej	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy	Klucz odpowiedzi	Kryteria oceniania
3.	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków gramatycznych z zakresu: edukacja (przedmioty nauczania, uczenie się)	Uczeń zna i rozumie słowa – rzeczowniki i czasowniki.	Wiedza i rozumienie wg Blooma B wg Niemierki	Wersja A E, C, B, A, D Wersja B A, B, D, E, C	Za każdą poprawną odpowiedź – 1 pkt.
4.	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków gramatycznych z zakresu: życie prywatne (rodzina)	Uczeń zna i rozumie słowa. Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne.	Rozumienie i zastosowanie wg Blooma C wg Niemierki	Wersja A <i>hermano, prima, padres, hijo</i> Wersja B <i>Padres, tío/ tía, abuelo, nieta</i>	Za każdą poprawną odpowiedź – 1 pkt. W przypadku uczniów z opinią o dysleksji, dysortografii nie bierzemy pod uwagę błędów w zapisie.
5.	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków gramatycznych z zakresu: sport (dyscypliny sportowe)	Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne.	Rozumienie i zastosowanie wg Blooma C wg Niemierki	W obu wersjach testów: 5.1. F, 5.2. P, 5.3. P, 5.4. F	Za każdą poprawną odpowiedź – 1 pkt.
6.	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków gramatycznych z zakresu: człowiek (dane personalne)	Uczeń reaguje w typowych sytuacjach (przeprasza, dziękuje, prosi, przedstawia siebie, pyta o samopoczucie).	Zastosowanie wg Blooma B wg Niemierki	Wersja A A, C, B, B Wersja B B, A, A, C	Za każdą poprawną odpowiedź – 1 pkt.

Nr zad.	Treści przedmiotowe/ cele szczegółowe wynikające z podstawy programowej	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy	Klucz odpowiedzi	Kryteria oceniania
7.	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków gramatycznych z zakresu: człowiek (dane personalne), miejsce zamieszkania.	Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego (nawiązuje kontakty towarzyskie, przedstawia siebie i innych, przekazuje i uzyskuje informacje).	Rozumienie i zastosowanie wg Blooma C wg Niemierki	Przykładowe odpowiedzi: <i>¿Cómo te llamas? – Soy Isabel.</i> <i>¿Tienes hermanos? – Sí, tengo dos.</i> <i>Soy de Polonia. ¿Y tú? – Yo soy de Italia.</i> <i>¿Dónde vives? – En Cracovia.</i>	Za każdą komunikatywną, logiczną, spójną i poprawną odpowiedź – 1 pkt. Dopuszcza się drobne błędy niezakłócające komunikacji. Jeśli odpowiedź jest całkowicie niekomunikatywna, niespójna, nielogiczna lub zawiera błędy uniemożliwiające komunikację – 0 pkt. W przypadku uczniów ze SPE nie bierzemy po uwagę błędów zapisu.
8.	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków gramatycznych z zakresu: człowiek (dane personalne, upodobania), miejsce zamieszkania, życie prywatne (rodzina).	Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (opisuje siebie).	Synteza (wg Blooma) D wg Niemierki	Przykładowe zdania mogą się zaczynać od: <i>Me llamo/ Soy... Tengo... años. Mi deporte favorito es... Me gusta. Me encanta... Me apasiona/ me irrita...</i>	Wypowiedź oceniamy w 4 kategoriach: 1. treść i forma wypowiedzi (2 pkt – jeśli uczeń zawarł minimum 4 zrozumiałe informacje, 1 pkt – jeśli zawarł minimum 2 zrozumiałe informacje, 0 pkt – jeśli wypowiedź nie spełnia warunków dla 1 pkt).

Nr zad.	Treści przedmiotowe/ cele szczegółowe wynikające z podstawy programowej	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy	Klucz odpowiedzi	Kryteria oceniania
8.	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków gramatycznych z zakresu: człowiek (dane personalne, upodobania), miejsce zamieszkania, życie prywatne (rodzina).	Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (opisuje siebie).	Synteza (wg Blooma) D wg Niemierki	Przykładowe zdania mogą się zaczynać od: <i>Me llamo/ Soy... Tengo... años. Mi deporte favorito es... Me gusta. Me encanta... Me apasiona/ me irrita...</i>	Wypowiedź oceniamy w 4 kategoriach: 2. spójność i logika wypowiedzi (1 pkt jeśli wypowiedź jest w większości spójna i nie zawiera błędów logicznych) 3. zakres środków językowych (1 pkt – jeśli zakres użytych środków językowych pozwala na swobodną realizację tematu) 4. poprawność środków językowych (1 pkt – jeśli wypowiedź jest w większości poprawna. W przypadku ucznia ze SPE – np. dysleksją, niedosłuchem, afazją – nie bierzemy pod uwagę błędów ortograficznych).

1.4. Test diagnozy na zakończenie

Testy diagnozy na zakończenie przeznaczone są dla uczniów po pierwszej klasie nauki języka hiszpańskiego w liceum ogólnokształcącym lub technikum w wariantcie III.2.0. Sprawdzają umiejętność rozumienia tekstu słuchanego, czytanego, znajomość podstawowej leksyki, gramatyki i umiejętność tworzenia prostego tekstu pisanego.

Nawiązują do dwóch pierwszych bloków tematycznych zaproponowanych w programie nauczania *Hablo español. Mówię po hiszpańsku* (człowiek, życie prywatne, edukacja, sport oraz zakupy, żywienie, podróżowanie) oraz do poprzednich testów diagnostycznych zaproponowanych w tym rozdziale.

Wersja A

Zadanie 1. (4 pkt) Usłyszysz dwukrotnie rozmowę Any i jej mamy. Na podstawie usłyszanego tekstu zdecyduj, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

TRANSKRYPCJA TEKSTU dla wersji A i B

Ana: *Mamá, el próximo sábado es mi cumpleaños. ¿Organizamos una fiesta?*

Madre: *Claro que sí, mi amor. ¿Tienes ya algunas ideas?*

Ana: *Sí, quiero preparar una tarta de chocolate y paella para cenar.*

Madre: *Genial. Te ayudo con todo. ¿Y a quién invitas?*

Ana: *¡Gracias! No sé todavía...*

Madre: *Bueno, ya no tienes mucho tiempo... ¿Y los regalos? ¿Hay algo que quieras recibir?*

Ana: *Sí... La guía de Madrid, porque me gusta mucho esta ciudad y quiero volver allí. Y también el libro de cocina vegetariana.*

Madre: *¡Pero tú no eres vegetariana!*

Ana: *No, pero muchos de mis amigos lo son y no sé qué prepararles cuando me visitan.*

1.1. *Ana quiere tener una fiesta sorpresa.* – P/F

1.2. *Ana y su madre van a preparar un plato tradicional español.* – P/F

1.3. *Ana vive en Madrid.* – P/F

1.4. *Ana come solo verduras y fruta.* – P/F

Zadanie 2. (4 pkt) Przeczytaj informację zamieszczoną na stronie szkoły o możliwościach dojazdu do niej, a następnie zdecyduj, który uczeń powinien skorzystać z którego środka transportu. Wpisz odpowiedni środek transportu.

Tekst dla wersji A i B:

Para llegar a nuestra escuela puedes usar diferentes medios de transporte:

- *el autobús – las paradas están cerca, al lado de la entrada a la escuela.*
- *¡Además, en nuestra ciudad los autobuses para los estudiantes son gratuitos!*
- *el metro – va muy rápido, las estaciones están en toda la ciudad.*
- *el coche – tenemos un gran aparcamiento, puedes venir con tus padres que luego van a su trabajo.*
- *la bicicleta – es ecológica, barata y así estás en forma.*
- *a pie – si vives cerca, ¿por qué no?*

Przykład: *La madre de Pablo trabaja al lado de la escuela.* – el coche

2.1. *A Eva le gusta practicar deporte en cada momento.* – ...

2.2. *Juan no tiene mucho dinero.* – ...

2.3. *La casa de Javier está enfrente del colegio. – ...*

2.4. *Leticia vive muy lejos. Sus padres no tienen coche. – ...*

Zadanie 3. (12 pkt) Przyporządkuj poniższe produkty do odpowiedniego sklepu.

la pelota, el pollo, el ajo, el estuche, el lápiz, el chorizo, la patata, la sandía, la raqueta, el jamón, el cuaderno, la tienda de campaña

Przykład: *el melocotón – la verdulería/la frutería*

la verdulería/la frutería –; la papelería –

la tienda de deporte –; la carnicería –

Zadanie 4. (6 pkt) Uzupełnij luki w zdaniach brakującym słowem. W zależności od kontekstu możesz wpisać czasownik, zaimek, rodzajnik lub przyimek.

Przykład: *¿Cuántos años... tienes..., María?*

1. *¿A tí... gusta leer?*
2. *¿Puedo pagar ... tarjeta?*
3. *¿... qué hora sales de casa?*
4. *Mi padre tiene ... ojos verdes.*
5. *¿... quieres comer? ¿Un yogur o un plátano?*
6. *¿Dónde ... mi mochila?*

Zadanie 5. (10 pkt) Odpowiedz na pytania. Postaraj się udzielić wyczerpujących odpowiedzi.

Przykład: *¿Qué te gusta comer? – Me gusta la fruta y verduras, especialmente espinacas, manzanas y plátanos. Como mucho dulces y también me gustan bocadillos de jamón.*

1. *¿Qué normalmente haces los fines de semana?*
2. *¿Cómo eres?*
3. *¿Qué te gusta hacer durante las vacaciones?*
4. *¿Practicas deportes? ¿Cuáles?*
5. *¿Cómo es tu familia?*

Wersja B

Zadanie 1. (4 pkt) Usłyszysz dwukrotnie rozmowę Any i jej mamy. Na podstawie usłyszanego tekstu zdecyduj, które zdania są prawdziwe (P), a które fałszywe (F).

TRANSKRYPCJA TEKSTU (zamieszczono w wersji A)

- 1.1. *La madre de Ana quiere organizar la fiesta con su hija. – P/F*
- 1.2. *Ana y su madre van a preparar un postre. – P/F*
- 1.3. *Ana va a invitar solo a sus amigos. – P/F*
- 1.4. *Ana no come carne. – P/F*

Zadanie 2. (4 pkt) Przeczytaj informację zamieszczoną na stronie szkoły o możliwościach dojazdu do niej, a następnie zdecyduj, który uczeń powinien skorzystać z którego środka transportu. Wpisz odpowiedni środek transportu. (Tekst zamieszczony w wersji A).

Przykład: *La madre de Pablo trabaja al lado de la escuela. – el coche.*

2.1. La casa de Javier está enfrente del colegio. – ...

2.2. Leticia vive muy lejos. Sus padres no tienen coche. – ...

2.3. Juan no tiene mucho dinero. – ...

2.4. A Eva le gusta practicar deporte en cada momento. – ...

Zadanie 3. (12 pkt) Przyporządkuj poniższe produkty do odpowiedniego sklepu:

la goma, la pelota, el plátano, la cebolla, la tienda de campaña, el bolígrafo, el lápiz, el atún, la patata, el maíz, la raqueta, los mariscos, el cuaderno

Przykład: *el melocotón – la verdulería/la frutería*

la verdulería/la frutería –; la papelería –; la tienda de deporte –; la pescadería –

Zadanie 4. (6 pkt) Uzupełnij luki w zdaniach brakującym słowem. W zależności od kontekstu możesz wpisać czasownik, zaimek, rodzajnik lub przyimek.

Przykład: *¿Cuántos años... tienes..., María?*

1. *¿A Miguel... gusta leer?*
2. *¿Puedo... con tarjeta?*
3. *¿A... hora sales de casa?*
4. *Mi padre tiene... pelo rubio.*
5. *¿... quieres comer? ¿En casa o vamos al bar?*
6. *¿Dónde... tu coche?*

Zadanie 5. (10 pkt) Odpowiedz na pytania. Postaraj się udzielić wyczerpujących odpowiedzi.

Przykład: *¿Qué te gusta comer? – Me gusta la fruta y verduras, especialmente espinacas, manzanas y plátanos. Como mucho dulces y también me gustan bocadillos de jamón.*

1. *¿Qué te gusta hacer en tu tiempo libre?*
2. *¿Cómo es tu amigo?*
3. *¿Cómo normalmente pasas las vacaciones?*
4. *¿Qué tiempo hace hoy?*
5. *¿Por qué estudias español?*

Kartoteka do testu diagnozy na zakończenie

Nr zad.	Treści przedmiotowe/ cele szczegółowe wynikające z podstawy programowej	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy	Klucz odpowiedzi	Kryteria oceniania
1.	Życie prywatne, żywienie, podróżowanie i turystyka	Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne (określa intencje nadawcy/ autora tekstu, znajduje w tekście określone informacje).	Zastosowanie wg Blooma B wg Niemierki	Wersja A F, P, F, F Wersja B P, P, F, F	Za każdą poprawną odpowiedź – 1 pkt.
2.	Podróżowanie i turystyka (środki transportu), edukacja	Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne: znajduje w tekście określone informacje.	Zastosowanie wg Blooma B wg Niemierki	Wersja A <i>la bicicleta, el autobús, a pie, el metro</i> Wersja B <i>a pie, el metro, el autobús, la bicicleta</i>	Za każdą poprawną odpowiedź – 1 pkt.
3.	Edukacja (przybory szkolne), żywienie (produkty spożywcze), zakupy (rodzaje sklepów), sport (sprzęt sportowy)	Uczeń zna odpowiednie słownictwo i potrafi je kategoryzować.	Wiedza wg Blooma A wg Niemierki	Wersja A <i>verdulería: ajo, patata, sandía</i> <i>papelería: estuche, lápiz, cuaderno</i> <i>tienda de deporte: pelota, raqueta, tienda de campaña</i>	Za każde poprawnie przyporządkowane słowo – 1 pkt.

Nr zad.	Treści przedmiotowe/ cele szczegółowe wynikające z podstawy programowej	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy	Klucz odpowiedzi	Kryteria oceniania
3.	Edukacja (przybory szkolne), żywienie (produkty spożywcze), zakupy (rodzaje sklepów), sport (sprzęt sportowy)	Uczeń zna odpowiednie słownictwo i potrafi je kategoryzować.	Wiedza wg Blooma A wg Niemierki	<i>carnicería:</i> <i>pollo, chorizo, jamón</i> Wersja B <i>verdurería:</i> <i>plátano, cebolla, patata, maíz</i> <i>papelería:</i> <i>goma, bolígrafo, lápiz, cuaderno</i> <i>tienda de deporte:</i> <i>pelota, tienda de campaña, raqueta</i> <i>pescadería:</i> <i>atún, mariscos</i>	Za każde poprawnie przyporządkowane słowo – 1 pkt.
4.	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków gramatycznych: przyimkami, zaimkami, czasownikami (wraz z odmianą prostych czasowników regularnych), rodzajnikami.	Uczeń rozumie stałe zwroty językowe i potrafi je stosować.	Zastosowanie wg Blooma C wg Niemierki	Wersja A <i>te</i> <i>con</i> A <i>los</i> <i>Qué</i> <i>está</i> Wersja B <i>le</i> <i>pagar</i> <i>qué</i> <i>el</i> <i>Dónde</i> <i>está</i>	Za każdą poprawną odpowiedź – 1 pkt. Za błąd w zapisie (np. brak akcentu) przyznajemy 0,5 pkt. W przypadku uczniów ze SPE nie bierzemy pod uwagę błędów w zapisie.

Nr zad.	Treści przedmiotowe/ cele szczegółowe wynikające z podstawy programowej	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy	Klucz odpowiedzi	Kryteria oceniania
5.	Życie towarzyskie (czas wolny), człowiek (wygląd, charakter, rodzina), podróżowanie i turystyka, sporty.	Uczeń tworzy proste wypowiedzi pisemne.	Synteza wg Blooma D wg Niemierki	Przykładowe zdania mogą się zaczynać od: <i>Hago...</i> <i>Soy/es... Mi familia es...</i> <i>Hoy hace...</i> <i>Estudio español porque...</i> <i>En mi tiempo libre me gusta...</i>	Za każdą logiczną, komunikatywną, spójną i poprawną odpowiedź – 2 pkt. Jeśli odpowiedź zawiera liczne błędy niezakłcające komunikacji lub jeden błąd zakłcający komunikację, lub jest częściowo niespójna albo nielogiczna – 1 pkt. Jeśli odpowiedź jest całkowicie niespójna, nielogiczna lub niekomunikatywna – 0 pkt. W przypadku ucznia z dysleksją/ dysortografią nie bierzemy pod uwagę błędów w zapisie.

ROZDZIAŁ II

Test badający przyrost wiedzy

Test badający przyrost wiedzy sprawdza znajomość zagadnienia czasu przeszłego Pretérito Indefinido w zakresie różnych umiejętności – tworzenia form, rozumienia tekstu czytanego, rozumienia tekstu słuchanego oraz tworzenia prostego tekstu pisemnego. Przeznaczony jest dla uczniów, którzy przerobili to zagadnienie w toku edukacji szkolnej w liceum i technikum, w przypadku wariantu III.2.0 będzie to prawdopodobnie w II klasie, a w przypadku wariantu III.2.1 w I klasie. Uczniowie powinni mieć znajomość innych środków językowych na poziomie A1+.

Nauczyciel po podsumowaniu wyników testu może wyciągnąć wnioski dotyczące tego, czy czas przeszły jest przez uczniów opanowany jednakowo we wszystkich wspomnianych powyżej umiejętnościach, czy któryś z aspektów wymaga jeszcze pogłębionej pracy.

Jeśli test rozwiązywany jest przez osobę nieobchodzącą Świąt Bożego Narodzenia/sylwestra, zadanie można zamienić na inne, np. „Opisz, jak spędziłeś pierwszy dzień ferii zimowych”.

Wersja A

Zadanie 1. (6 pkt) Usłyszysz dwukrotnie tekst w języku hiszpańskim. Po wysłuchaniu go uzupełnij w języku polskim luki w zapiskach w dzienniku Miguela.

Transkrypcja tekstu identyczna dla obu wersji:

Sábado, 13 de julio

Ayer tuve el día muy intenso. Me levanté temprano, desayuné y a las 8:00 salí de casa para ir de excursión a las montañas con mi padre. A las 8:30 subimos el tren y pasamos 2 horas viajando. A las 11:00 empezamos el camino. Fue muy duro y largo. Desgraciadamente, a las 12:00 llovió, por eso no pudimos ir. A las 2:00 mi padre paró y descansamos media hora. Llegamos al albergue a las 4:00 y allí comimos algo, admiramos paisajes, mi padre escribió mensaje a mi madre y yo llamé a mi novia.

Después de bajar esperamos el tren y volvimos a casa. Estuvimos allí a las 10:00 de la noche. Cenamos fuerte y me acosté inmediatamente, estaba muy cansado...

Sobota, 13 lipca

Wczoraj był bardzo intensywny dzień. Wstałem wczesnie, ... i o 8:00 wyszedłem z domu – razem z tatą jechaliśmy na wycieczkę w góry. O 8:30 wsiedliśmy do pociągu i jechaliśmy 2 godziny. O 11:00 ... drogę. Była bardzo ciężka i długa. Niestety o 12:00 zaczęło padać i przez chwilę i nie mogliśmy iść. O 14:00 mój tata się zatrzymał i ... pół godziny. O 16:00 dotarliśmy do schroniska i tam ..., podziwialiśmy krajobrazy, mój tata napisał wiadomość do mamy, a ja ...

Po zejściu poczekaliśmy na pociąg i wróciliśmy do domu. Byliśmy na miejscu o 22:00. Zjedliśmy dużą kolację i zaraz ... Byłem bardzo zmęczony.

Zadanie 2. (6 pkt) Przeczytaj tekst, a następnie oznacz podane stwierdzenia jako prawdziwe (P) lub fałszywe (F).

Tekst do wersji A i B:

El verano pasado estuve algunos días en Alicante, que es una ciudad muy bonita en la costa sur-este de España. En Alicante visité algunos museos, iglesias y otros monumentos, también pasé mucho tiempo en la playa y junto con mi hermana nos bañamos una o dos veces.

Me compré unas gafas de bucear y vi muchos peces en el mar. Comí una paella buenísima y también marisco. Una vez visité el mercadillo de artesanía donde venden artículos preciosos, pero no me compré nada porque no tuve el contado y no pude pagar con tarjeta.

Dormí en una tienda de campaña y alquilé una moto para moverme por la zona. Fui de excursión a Málaga y allí conocí las obras de Pablo Picasso, que nació en aquella ciudad. Fueron unas vacaciones estupendas, me puse un poco triste cuando terminaron.

2.1. El autor cuenta sobre las vacaciones de invierno. – P/F

2.2. El autor tomó las gafas de bucear de su casa. – P/F

2.3. En el mercado de artesanía no aceptan tarjetas. – P/F

2.4. El autor pasó las noches en un hostel. – P/F

2.5. Pablo Picasso es de Málaga. – P/F

2.6. Alicante es la única ciudad donde pasó sus vacaciones el autor del texto. – P/F

Zadanie 3. (6 pkt) Utwórz formę czasu przeszłego Indefinido od podanych czasowników.

Przykład: ser (nosotros) – fuimos

1. dar (vosotros) –; 2. hacer (ella) –; 3. trabajar (ellos) –;

4. poner (yo) –; 5. leer (él) –; 6. vivir (tú) –

Zadanie 4. (6 pkt) Przetłumacz podane formy na język polski.

Przykład: supo – wiedział

1. aprendiste –; 2. cantaron –; 3. usó –; 4. pagué –

5. pudimos –; 6. quisisteis –

Zadanie 5. (8 pkt) Opisz swoje ostatnie Święta Bożego Narodzenia (*la Navidad*). Opisz, jak spędziłeś(-aś) te dni, gdzie byłeś(-aś), co robiłeś(-aś), z kim spędzałeś(-aś) wtedy czas? Co robiła Twoja rodzina? Jak przygotowaliście się do tych uroczystości? Napisz 100–120 słów.

Wersja B

Zadanie 1. (6 pkt) Usłyszysz dwukrotnie tekst w języku hiszpańskim. Po wysłuchaniu go uzupełnij w języku polskim luki w zapiskach w dzienniku Miguela. (Transkrypcja tekstu zamieszczona w wersji A).

Sobota, 13 lipca

Wczoraj był bardzo intensywny dzień. Wstałem wczesnie, zjadłem śniadanie i o 8:00... – razem z tatą jechaliśmy na wycieczkę w góry. O 8:30 wsiedliśmy do pociągu i jechaliśmy 2 godziny. O 11 wyruszyliśmy w drogę. Była bardzo ciężka i długa. Niestety o 12 ... i przez

chwilę i nie mogliśmy iść. O 14:00 mój tata się zatrzymał i odpoczywaliśmy pół godziny. O 16:00..., zjedliśmy coś, podziwialiśmy krajobrazy, mój tata..., a ja zadzwoniłem do mojej dziewczyny.

Po zejściu poczekaliśmy na pociąg i... Byliśmy na miejscu o 22:00... i chwilę później położyłem się spać. Byłem bardzo zmęczony.

Zadanie 2. (6 pkt) Przeczytaj tekst, a następnie oznacz podane stwierdzenia jako prawdziwe (P) lub fałszywe (F). (Tekst zamieszczony w wersji A).

2.1. *El autor cuenta sobre su fin de semana perfecto.* – P/F

2.2. *El autor nadó en el mar.* – P/F

2.3. *En el mercado el autor gastó mucho dinero.* – P/F

2.4. *El autor probablemente vivió en un camping.* – P/F

2.5. *El autor fue a Alicante en moto.* – P/F

2.6. *El autor todavía está de vacaciones.* – P/F

Zadanie 3. (6 pkt) Utwórz formę czasu przeszłego Indefinido od podanych czasowników.

Przykład: *ir (nosotros) – fuimos*

1. *ver (vosotros) –*; 2. *hacer (yo) –*; 3. *descansar (nosotros) –*; 4. *poder (él) –*; 5. *leer (ellos) –*; 6. *comer (tú) –*

Zadanie 4. (6 pkt) Przetłumacz podane formy na język polski.

Przykład: *dije* – powiedziałem

1. *bailaste* –

; 2. *estuvieron* –; 3. *salí* –; 4. *llegué* –

5. *tuvimos* –

; 6. *pusisteis* –

Zadanie 5. (8 pkt) Opisz swojego ostatniego sylwestra (*la Nochevieja*). Opisz, jak spędziłeś(-aś) ostatni dzień roku? Gdzie byłeś(-aś), co robiłeś(-aś), z kim spędzałeś(-aś) wtedy czas? Co robili twoi przyjaciele? Jak przygotowaliście się do pożegnania roku? Napisz 100–120 słów.

Kartoteka do testu badającego przyrost wiedzy

Nr zad.	Treści przedmiotowe/ cele szczegółowe wynikające z podstawy programowej	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy	Klucz odpowiedzi	Kryteria oceniania
1.	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków gramatycznych: czas przeszły Pretérito Indefinido</p>	<p>Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne (znajduje w wypowiedzi określone informacje).</p> <p>Uczeń przetwarza prosty tekst pisemnie (przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym).</p>	<p>Analiza wg Blooma, B wg Niemierki</p>	<p>Wersja A zjadłem śniadanie, rozpoczęliśmy/ wyruszyliśmy, odpoczęliśmy, zjedliśmy coś, zadzwoniłem do mojej dziewczyny, położyłem się spać</p> <p>Wersja B wyszedłem, zaczęło, padać/ rozpadało się, doszliśmy/ dotarliśmy do celu, napisał wiadomość do mamy, wróciliśmy, zjedliśmy (dużą) kolację.</p> <p>Dopuszcza się inne sformułowania, o ile prawidłowo oddają sens wypowiedzi.</p>	<p>Za każde poprawnie wpisane słowo lub frazę – 1 pkt.</p> <p>Jeśli znaczenie czasownika się zgadza, ale niepoprawna jest forma osobowa – 0,5 pkt.</p>

Nr zad.	Treści przedmiotowe/ cele szczegółowe wynikające z podstawy programowej	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy	Klucz odpowiedzi	Kryteria oceniania
2.	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków gramatycznych.</p> <p>Czas przeszły Pretérito Indefinido.</p> <p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków leksykalnych: podróżowanie i turystyka.</p>	<p>Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne (określa główną myśl tekstu, określa kontekst wypowiedzi, znajduje w tekście określone informacje).</p>	<p>Rozumienie wg Blooma, B wg Niemierki</p>	<p>Wersja A F, F, P, F, P, F Wersja B F, P, F, P, F, F</p>	<p>Za każdą poprawną odpowiedź – 1 pkt.</p>
3.	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków gramatycznych</p> <p>Czas przeszły Pretérito Indefinido.</p>	<p>Uczeń tworzy formy gramatyczne.</p> <p>Uczeń przetwarza prosty tekst pisemnie (przekazuje w j. hiszpańskim słowa z j. polskiego).</p>	<p>Wiedza wg Blooma C wg Niemierki</p>	<p>Wersja A <i>disteis, hizo, trabajaron, puse, leyó, viviste</i> Wersja B <i>visteis, hice, descansamos, pudo, leyeron, comiste</i></p>	<p>Za każdą poprawną odpowiedź – 1 pkt.</p> <p>Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wyrazów (z wyjątkiem uczniów ze SPE).</p>
4.	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków gramatycznych.</p>	<p>Uczeń tworzy formy gramatyczne.</p>	<p>Wiedza wg Blooma C wg Niemierki</p>	<p>Wersja A nauczyłeś się, zaśpiewali, użył, zapłaciłem, mogliśmy, chcieliście</p>	<p>Za każdą poprawną odpowiedź – 1 pkt.</p> <p>Jeśli uczeń tłumaczy wyrazy jako formy niedokonane – 0,5 pkt.</p>

Nr zad.	Treści przedmiotowe/ cele szczegółowe wynikające z podstawy programowej	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy	Klucz odpowiedzi	Kryteria oceniania
4.	Czas przeszły Pretérito Indefinido.	Uczeń przetwarza prosty tekst pisemnie (przekazuje w j. polskim słowa z j. hiszpańskiego).	Wiedza wg Blooma C wg Niemierki	Wersja B zatańczyłeś, byli, wyszedł, przyszedłem, mieliśmy, położyliście	Za każdą poprawną odpowiedź – 1 pkt. Jeśli uczeń tłumaczy wyrazy jako formy niedokonane – 0,5 pkt.
5.	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków gramatycznych. Czas przeszły Pretérito Indefinido.	Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (przedstawia fakty z przeszłości, opowiada o doświadczeniach z przeszłości).	Synteza wg Blooma, D wg Niemierki	Przykładowe zdania mogą się zaczynać następującymi słowami (lub je zawierać): <i>Durante...</i> <i>comimos...</i> <i>cantamos... lo celebramos...</i> <i>Estuvimos...</i> <i>Fuimos...</i> <i>Pasé el tiempo...</i> <i>Preparé...</i> <i>Mi familia hizo...</i> <i>Mis amigos lo pasaron...</i> itp.	Wypowiedź oceniamy w 4 kategoriach: 1. treść i forma wypowiedzi (2 pkt – jeśli uczeń zawarł minimum 4 zrozumiałe informacje, 1 pkt – jeśli zawarł minimum 2 zrozumiałe informacje, 0 pkt – jeśli wypowiedź nie spełnia warunków dla 1 pkt). 2. spójność i logika wypowiedzi (1 pkt – jeśli wypowiedź jest w większości spójna i nie zawiera błędów logicznych)

Nr zad.	Treści przedmiotowe/ cele szczegółowe wynikające z podstawy programowej	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy	Klucz odpowiedzi	Kryteria oceniania
5.	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków leksykalnych w zakresie: kultura (tradycje i zwyczaje), życie prywatne (święta i uroczystości)	Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (przedstawia fakty z przeszłości, opowiada o doświadczeniach z przeszłości).	Synteza wg Blooma, D wg Niemierki	Przykładowe zdania mogą się zaczynać następującymi słowami (lub je zawierać): <i>Durante...</i> <i>comimos...</i> <i>cantamos... lo celebramos...</i> <i>Estuvimos...</i> <i>Fuimos...</i> <i>Pasé el tiempo...</i> <i>Preparé...</i> <i>Mi familia hizo...</i> <i>Mis amigos lo pasaron...</i> itp.	3. zakres środków językowych (1 pkt –jeśli zakres użytych środków językowych pozwala na swobodną realizację tematu) 4. poprawność środków językowych (1 pkt – jeśli wypowiedź jest w większości poprawna. W przypadku ucznia ze SPE, np. z dysleksją, dysortografią, nie bierzemy pod uwagę błędów ortograficznych).

ROZDZIAŁ III

Arkusze samooceny i oceny koleżeńskiej

Praca nauczyciela nie powinna ograniczać się tylko do przekazywania wiedzy. Refleksyjność jest ważną cechą każdego pedagoga, ale też powinna cechować każdego ucznia. Dzięki niej oraz zadawaniu sobie pytań, czy istnieją alternatywne drogi do celu oraz jak mógłbym/mogłabym wykonywać pracę bardziej efektywnie, możemy zadbać o rozwój zarówno swój, jak i osób, nad którymi opiekę sprawujemy. Drogą do uzyskania odpowiedzi na te pytania może być poddanie się samoocenie i/lub ocenie koleżeńskiej.

Poniżej zaprezentowane zostały arkusze samooceny uczniowskiej oraz oceny koleżeńskiej. Można zaproponować ich wypełnienie uczniom biorącym udział w pracy nad projektem edukacyjnym (najlepiej trwającym dłuższy czas), który jest wykonywany w grupach.

W przypadku oceny koleżeńskiej zaproponowano dwa arkusze. W jednym członkowie grup oceniają współpracę pomiędzy sobą, a w drugim członkowie każdego zespołu oceniają efekty pracy innych zespołów (tylko efekty, np. sposób prezentacji, jakość wykonania, gdyż osoby oceniające nie mają bezpośredniego wglądu w to, jak przebiegała współpraca w innej grupie; taka ocena może jednak okazać się wartościowa).

Po przeprowadzeniu wszystkich ankiet, należy je przeanalizować i dokonać ewaluacji wyników, najlepiej w trakcie oddzielnych spotkań z każdą grupą. Wtedy, w trakcie rozmowy, można przedyskutować najważniejsze wymienione przez uczniów elementy: zarówno te, które zostały uznane z mocnej strony ich pracy, jak i wskazane jako słabe. Nauczyciel powinien zaproponować, w jaki sposób uczniowie mogą rozwiązać problematyczne sytuacje i poprawić słabsze elementy. W przypadku pojawienia się w ankietach samooceny (w otwartej części) stwierdzeń, które mogą budzić niepokój nauczyciela (i w jego opinii nie należy ich podejmować na forum całej grupy), należy z takim uczniem porozmawiać indywidualnie o tym problemie. Po zakończeniu wszystkich rozmów warto zorganizować spotkanie całej społeczności biorącej udział w realizacji projektu, aby z wszystkimi uczestnikami poruszyć najważniejsze wnioski płynące z realizacji projektu i jego ewaluacji.

3.1. Arkusz samooceny

Odpowiedz na poniższe pytania tak, częściowo lub nie.

- Uczestniczyłem(-am) we wszystkich spotkaniach grupy. TAK/CZĘŚCIOWO/NIE
- Moje pomysły były cenne i pomagały w wykonaniu projektu. TAK/CZĘŚCIOWO/NIE
- W przypadku problemów z wykonaniem powierzonych mi części zadania prosiłem(-am) o pomoc inne osoby. TAK/CZĘŚCIOWO/NIE
- Wykonałem(-am) wszystkie zadanie, których się podjąłem/podjęłam. TAK/CZĘŚCIOWO/NIE
- Zadania wykonywałem(-am) terminowo. TAK/CZĘŚCIOWO/NIE
- Pomagałem(-am) innym w wykonaniu ich zadań, kiedy mieli z nimi problemy. TAK/CZĘŚCIOWO/NIE
- Byłem(-am) otwarty(-ta) na pomysły i propozycje innych. TAK/CZĘŚCIOWO/NIE

Odpowiedz na poniższe pytania (spróbuj uzasadnić swoje odpowiedzi)

- Czy byłeś(-aś) zadowolony(-na) z pracy w grupie?
- Czy praca nad tym projektem rozwinęła Twoją wiedzę?
- Czy praca nad projektem rozwinęła Twoje umiejętności?
- Czy chciał(a)byś w przyszłości pracować z tą grupą osób?
- Czy w przyszłości chciał(a)byś jeszcze pracować w grupach?
- Wskaż swoje najmocniejsze strony (cechy), które pomogły Ci w pracy w grupie.
- Jakie cechy przeszkadzały Ci najbardziej w pracy w grupie?
- Czy tematyka projektu była zgodna z Twoimi zainteresowaniami?
- Czy tematyka projektu była zgodna z profilem klasy/szkoły, do której uczęszczasz?
- Czego nauczyłeś(-aś) się podczas realizacji projektu/zadania?
- Jak ocenił(a)byś swój wkład w pracę grupy?

3.2. Arkusz oceny koleżeńskiej

Przykładowy arkusz oceny efektów pracy innych grup biorących udział w projekcie.

Obok pytania zapisz informacje na temat każdej z grup – 1, 2, 3, 4 i 5.

- Czy grupa w ciekawy sposób prezentowała swoje wyniki?
- Czy zrozumiałeś(-aś) treści zawarte w prezentacji?
- Co było największym atutem prezentacji grupy?
- Czy wszystkie osoby równo angażowały się w prezentację?
- Co podobało Ci się najmniej w prezentacji?
- Co zmienił(a)byś w tej prezentacji?

Przykładowy arkusz oceny koleżeńskiej dla osób pracujących w jednej grupie.

- Kto proponował sposób realizacji zadania?
- Kto organizował pracę grupy?
- Kto prowadził notatki?
- Kto rozwiązywał konflikty w grupie?
- Kto przedstawiał twórczo swoje stanowisko?
- Kto przedstawiał wyniki pracy?
- Kto był liderem?
- Kto zauważał błędy i je korygował?
- Jakie były najmocniejsze strony Twojej grupy?
- Wskaż naj słabsze strony Twojej grupy.
- Czy współpraca układała się dobrze?
- Co zmienił(a)byś w pracy swojej grupy, żeby współpraca mogła przebiegać lepiej?

ROZDZIAŁ IV

Arkusze formatywnej i sumującej ewaluacji kompetencji kluczowych

4.1. Arkusz formatywnej ewaluacji kompetencji kluczowych

W zaproponowanym arkuszu ewaluacji formatywnej wszystkie pytania koncentrują się na trzech kompetencjach kluczowych – rozumienia i tworzenia informacji, cyfrowych oraz społecznych. Te trzy kompetencje, oprócz oczywiście kompetencji w zakresie wielojęzyczności, które ćwiczone są nieustannie na lekcjach języka obcego, mogą być rozwijane w największym stopniu na lekcjach języka hiszpańskiego.

Kompetencje kluczowe ćwiczy się przez całe życie, nigdy nie można uznać, że którąś ma się opanowaną w stopniu całkowitym. Natomiast to, co pozwala zbliżyć się do ideału, to jak najczęstsze ich stosowanie w życiu codziennym i na polu edukacji. Dlatego forma arkusza ewaluacji zwraca uwagę właśnie na częstotliwość podejmowania różnych działań – czy to przez nauczyciela w proponowanych przez niego metodach pracy na lekcji, czy też w trakcie samodzielnej nauki języka.

Uczniowie tak naprawdę bardzo często ćwiczą rozwijanie różnych kompetencji, lecz nie zawsze są tego świadomi. Nie za każdym razem nauczyciel na lekcji nazywa pewne działania i uświadamia uczniom ich wpływ nie tylko na zdobywanie wiedzy czy umiejętności językowych, ale także na rozwój ich kompetencji kluczowych. Taki arkusz diagnozy pozwala też uczniom na zauważenie tego, jak wiele różnych kompetencji zyskują, wykonując czasem niepozorne ćwiczenia na lekcji.

W proponowanym arkuszu ewaluacji wszystkie wymienione działania podejmowane w procesie uczenia się języka mają jak najbardziej pozytywny wydźwięk. Dlatego optymalne byłoby, gdyby uczniowie we wszystkich pytaniach zaznaczyli odpowiedź „często”, ewentualnie „czasami”. Jeśli uczniowie w którymś z obszarów na ogół zaznaczają odpowiedź „rzadko” czy tym bardziej „w ogóle”, jest to jasny sygnał dla nauczyciela, że powinien w toku nauczania języka hiszpańskiego poświęcić więcej czasu na rozwijanie danej kompetencji lub pewnego jej aspektu. Należy jednak pamiętać, że nie wszystkie kompetencje łatwo jest realizować od samego początku nauki języka – np. tworzenie informacji jest działaniem językowym bardziej angażującym i wymagającym od ucznia już konkretniejszego poziomu opanowania leksyki i gramatyki, dlatego naturalne jest, że na samym początku nauki ćwiczenie tej kompetencji będzie mocno ograniczone.

Proponuje się, aby narzędzie to zastosować po roku, ewentualnie 1,5 roku nauki (na koniec pierwszej lub w połowie drugiej klasy), by w kolejnych miesiącach wprowadzić wszelkie potrzebne zmiany.

Zastanów się, które z poniższych aspektów i w jakim stopniu ćwiczylesz(-aś) na lekcji języka hiszpańskiego lub w trakcie samodzielnej nauki języka oraz zaznacz właściwą opcję. Z prawej strony wypisane są kompetencje, obok częstotliwość ćwiczenia na lekcji języka hiszpańskiego.

Arkusz formatywnej ewaluacji kompetencji kluczowych

Rozumienie i tworzenie informacji:

- Jak często podczas uczenia się języka hiszpańskiego ćwiczysz rozumienie tekstu pisanego? CZĘSTO/ CZASAMI/RZADKO/W OGÓLE
- Jak często podczas uczenia się języka hiszpańskiego ćwiczysz rozumienie tekstu słuchanego? CZĘSTO/ CZASAMI/RZADKO/W OGÓLE
- Jak często podczas uczenia się języka hiszpańskiego tworzysz teksty? CZĘSTO/ CZASAMI/RZADKO/W OGÓLE
- Jak często podczas uczenia się języka hiszpańskiego wyszukujesz informacje w różnych źródłach, nie tylko internetowych? CZĘSTO/ CZASAMI/RZADKO/W OGÓLE
- Jak często podczas uczenia się języka hiszpańskiego interpretujesz wypowiedzi, teksty, informacje? CZĘSTO/ CZASAMI/RZADKO/W OGÓLE

Kompetencje cyfrowe:

- Jak często podczas uczenia się języka hiszpańskiego korzystasz z słowników internetowych? CZĘSTO/ CZASAMI/RZADKO/W OGÓLE
- Jak często podczas uczenia się języka hiszpańskiego tworzysz materiały za pomocą komputera? CZĘSTO/ CZASAMI/RZADKO/W OGÓLE
- Jak często podczas uczenia się języka hiszpańskiego wyszukujesz informacje w internecie? CZĘSTO/ CZASAMI/RZADKO/W OGÓLE
- Jak często podczas uczenia się języka hiszpańskiego ćwiczysz umiejętności językowe za pomocą stron WWW (gry, ćwiczenia online)? CZĘSTO/ CZASAMI/RZADKO/W OGÓLE
- Jak często podczas uczenia się języka hiszpańskiego korzystasz z aplikacji wspomagających naukę języka (Quizlet, Kahoot!, Instaling itp.)? CZĘSTO/ CZASAMI/RZADKO/W OGÓLE

Kompetencje społeczne:

- Jak często podczas uczenia się języka hiszpańskiego współpracujesz z kolegą/koleżanką? CZĘSTO/ CZASAMI/RZADKO/W OGÓLE
- Jak często podczas uczenia się języka hiszpańskiego pracujesz w grupie? CZĘSTO/ CZASAMI/RZADKO/W OGÓLE
- Jak często podczas uczenia się języka hiszpańskiego jesteś liderem/liderką grupy? CZĘSTO/ CZASAMI/RZADKO/W OGÓLE
- Jak często podczas uczenia się języka hiszpańskiego rywalizujesz z innymi? CZĘSTO/ CZASAMI/RZADKO/W OGÓLE
- Jak często podczas uczenia się języka hiszpańskiego wynik twojej pracy jest zależny od współpracy z innymi osobami? CZĘSTO/ CZASAMI/RZADKO/W OGÓLE

4.2. Arkusz sumującej ewaluacji kompetencji kluczowych

Arkusz ewaluacji sumarycznej powinien być wykonany przez uczniów na sam koniec ich edukacji językowej w szkole średniej. Podsumowuje on zdobyte umiejętności i kompetencje, a także uświadamia uczniom i nauczycielowi, jak wiele zdołali oni osiągnąć nie tylko w zakresie rozwijania umiejętności językowych, ale też innych kompetencji potrzebnych w dalszej ścieżce edukacyjnej oraz na rynku pracy.

Zanim uczniowie wypełnią arkusz, nauczyciel powinien wytłumaczyć uczniom zawartość poszczególnych punktów. Uczeń nie musi wiedzieć, co kryje się pod pojęciem „prostej wypowiedzi ustnej”, ani jaki stopień opanowania słownictwa powinien charakteryzować ucznia kończącego naukę języka na poziomie A2+ czy B1.

Nauczyciel po dokładnym przeanalizowaniu wyników ewaluacji może je omówić z uczniami, dyskusja jest bowiem wspaniałym uzupełnieniem danych zebranych w ankiecie. Uczniowie mogą podzielić się swoją refleksją, wskazując, których treści ich zdaniem było za mało, a których za dużo na lekcjach języka hiszpańskiego, lub które kompetencje były ćwiczone często i w sposób spójny, a które niekoniecznie. Uczniowie mogą również zwrócić uwagę na inne umiejętności, wiedzę czy kompetencje, które zyskali dzięki nauce języka hiszpańskiego, a których nauczyciel nie musi być świadomy.

Wyniki ewaluacji sumarycznej powinny zostać dokładnie przeanalizowane przez nauczyciela, który następnie powinien wprowadzić wszelkie konieczne modyfikacje do swojego sposobu prowadzenia procesu dydaktycznego – wdrożyć nowe metody i formy pracy, nowe treści czy inne sugestie uczniów.

Zastanów się, które z poniższych aspektów i w jakim stopniu ćwiczyłeś(-aś) na lekcji języka hiszpańskiego lub w trakcie samodzielnej nauki języka i zaznacz właściwą opcję. Z prawej strony zapisane są kompetencje i formy ich realizacji, obok należy zaznaczyć stopień ich realizacji.

Arkusz sumującej ewaluacji kompetencji kluczowych

- Poszukiwanie informacji dotyczących języka hiszpańskiego w różnych źródłach. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Poszukiwanie ćwiczeń językowych. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Tworzenie własnych materiałów edukacyjnych (notatek, map myśli, fiszek itp.). WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Ćwiczenie rozumienia tekstu pisanego. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Ćwiczenie rozumienia tekstu słuchanego. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Poszukiwanie informacji w internecie. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Przetwarzanie informacji znalezionych w internecie. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Korzystanie ze stron WWW z ćwiczeniami interaktywnymi. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Korzystanie z aplikacji wspomagających naukę języka. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Korzystanie z narzędzi technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK, (np. tablice interaktywne, sprzęt audiowizualny). WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Tworzenie prezentacji multimedialnych. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Praca w parach ukierunkowana na wspólne osiągnięcie celu. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Praca w grupach ukierunkowana na wspólne osiągnięcie celu. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Zdrowa rywalizacja (np. podczas gier i zabaw). WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Pomoc koleżeńska. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Rozwiązywanie konfliktów. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Ćwiczenie umiejętności konstruktywnej krytyki. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Bycie asertywnym. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Bycie życzliwym. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Stopień opanowania słownictwa z języka hiszpańskiego. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY

- Stopień opanowania gramatyki języka hiszpańskiego. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Umiejętność rozumienia tekstu słuchanego. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Umiejętność rozumienia tekstu pisanego. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Umiejętność tworzenia prostych wypowiedzi ustnych. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Umiejętność tworzenia prostych tekstów pisemnych. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Świadomość różnic i podobieństw pomiędzy różnymi językami obcymi. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY
- Umiejętność wykorzystania innego języka obcego w celu uczenia się języka hiszpańskiego. WYSOKI/ŚREDNI/SŁABY

ROZDZIAŁ V

Propozycje prac projektowych pozwalających ocenić poziom rozwoju kompetencji kluczowych

Praca metodą projektu jest doskonałym narzędziem pracy na lekcji języka hiszpańskiego. Dzięki takiej pracy uczeń nie tylko rozszerza i utrwala swoją wiedzę językową, ale też integruje ją z wiedzą z innych przedmiotów; jest to też idealna okazja by rozwijać wszelkie umiejętności inne niż językowe oraz kompetencje kluczowe. Praca metodą projektu jest również doskonałym sposobem pracy dla ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, gdyż może on wtedy celowo omijać te obszary umiejętności, które są dla niego trudne, a korzystać z tych, w których czuje się dobrze.

Sugeruje się, aby w każdym roku nauki uczniowie wykonali jeden projekt edukacyjny, nawiązujący do treści nauczanych aktualnie na lekcjach języka hiszpańskiego. Preferowanym sposobem pracy jest praca w niewielkich (3–5-osobowych) grupach, jednak można też w szczególnych przypadkach pozwolić uczniowi na pracę indywidualną (np. w sytuacji ucznia bardzo introwertycznego) lub w nieco większych grupach.

Poniżej znajdują się przykładowe projekty, które można wykonać z uczniami w różnych klasach. Jeden z nich został omówiony bardziej szczegółowo, jednak nie oznacza to, że trzeba go koniecznie przeprowadzać w takiej formie – należy wprowadzić wszelkie konieczne modyfikacje, by odpowiednio dostosować poziom wymagań do danej grupy uczniów. Ankieta ewaluacyjna zaprezentowana w punkcie 4 jest dość uniwersalna i może być stosowana jako podsumowanie wielu różnych projektów.

5.1. Przykładowe tematy prac projektowych

Moja rodzina

1. Przykładowy sposób realizacji

Uczniowie w dowolny sposób prezentują swoje rodziny – mogą wykonać plakat, drzewo genealogiczne, filmik, prezentację multimedialną, piosenkę, album rodzinny z opisami (lub inne) – oraz porównują je między sobą. Mogą wypisać wady i zalety posiadania małej lub dużej rodziny, rodziny patchworkowej itp. Mogą też opowiedzieć o swoich planach i marzeniach związanych z rodziną. Należy pozostawić uczniom dowolność w zakresie szczegółowej realizacji tematu i jedynie zasugerować możliwe sposoby realizacji.

2. Rozwijanie kompetencji

- w zakresie tworzenia informacji,
- cyfrowych,
- osobistych,
- społecznych,
- uczenia się,
- w zakresie wielojęzyczności.

3. Sposób ewaluacji i interpretacji wyników:

Projekt powinien zakończyć się ankietą zawierającą samoocenę ucznia, wzajemną ocenę koleżeńską członków grupy oraz opinię na temat kompetencji kluczowych rozwijanych w trakcie projektu. Nauczyciel powinien wnikliwie przeanalizować wyniki

ankiety, a następnie przeprowadzić z uczniami lekcję podsumowującą udział w projekcie i wyciągnąć wnioski do wdrożenia w kolejnych projektach w danej klasie. Wnioski mogą dotyczyć tego, czy uczniom podobał się temat projektu, czy zdobyli nową wiedzę, umiejętności, czy rozwinęli kompetencje itp.

4. Przykładowy formularz ankiety ewaluacyjnej:

Oceń różne aspekty udziału w projekcie w skali 1–5 (1 – w ogóle, 5 – bardzo):

- Temat projektu podobał mi się. 1 – 2 – 3 – 4 – 5
- Dzięki projektowi nauczyłem się nowych słówek z hiszpańskiego. 1 – 2 – 3 – 4 – 5
- Dzięki projektowi utrwaliłem wiedzę z języka hiszpańskiego. 1 – 2 – 3 – 4 – 5
- Praca w grupie była dla mnie ważnym doświadczeniem. 1 – 2 – 3 – 4 – 5
- Dobrze się czułem, pracując w grupie. 1 – 2 – 3 – 4 – 5
- Mój udział w pracach grupy był rzetelny. 1 – 2 – 3 – 4 – 5
- Oceniam swoją pracę na... (tu zastosuj szkolną skalę ocen). 1 – 2 – 3 – 4 – 5
- Pracę innych członków grupy oceniam na (tu wypisz pozostałych członków Twojej grupy i zastosuj szkolną skalę ocen). 1 – 2 – 3 – 4 – 5
- Dzięki udziałowi w projekcie rozwinęłam/ rozwinąłem moje kompetencje społeczne (np. współpraca w grupie, pomoc koleżeńska, komunikacja). 1 – 2 – 3 – 4 – 5
- Dzięki udziałowi w projekcie rozwinęłam/ rozwinąłem moje kompetencje osobiste (asertywność, empatia, umiejętność radzenia sobie ze stresem). 1 – 2 – 3 – 4 – 5
- Dzięki udziałowi w projekcie rozwinęłam/ rozwinąłem moje kompetencje cyfrowe (np. korzystanie ze źródeł internetowych, tworzenie prezentacji multimedialnych, filmików itp.). 1 – 2 – 3 – 4 – 5
- Dzięki udziałowi w projekcie rozwinęłam/ rozwinąłem moje kompetencje rozumienia informacji (np. rozumienia prostych tekstów w języku hiszpańskim, informacji związanych z realizowanym przeze mnie tematem). 1 – 2 – 3 – 4 – 5
- Dzięki udziałowi w projekcie rozwinęłam/ rozwinąłem moje kompetencje tworzenia informacji (np. nauczyłem się tak tworzyć treści, by były one jasne, czytelne, przejrzyste dla innych). 1 – 2 – 3 – 4 – 5
- Dzięki udziałowi w projekcie rozwinęłam/ rozwinąłem moje kompetencje uczenia się (np. poznałem nowe sposoby uczenia się, zobaczyłem, które metody najbardziej mi służą, itp.). 1 – 2 – 3 – 4 – 5
- Chciał(a)bym w przyszłości wziąć udział w kolejnym projekcie na lekcjach języka hiszpańskiego. 1 – 2 – 3 – 4 – 5

Uwagi dodatkowe:

- Co warto zobaczyć w Hiszpanii?
- Zdrowy styl życia
- W meksykańskiej kuchni
- Hiszpańscy sportowcy
- Mój czas wolny
- Wakacje na Costa Brava czy w Madrycie?
- W hiszpańskim barze
- Hiszpańskie wynalazki
- Moje zwierzątko
- Idziemy na zakupy
- Hiszpańskie gwiazdy kina

ROZDZIAŁ VI

Arkusze ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych (nauczyciel, uczeń)

Na lekcjach języka hiszpańskiego w III etapie edukacyjnym w szczególny sposób rozwijane są takie kompetencje kluczowe i uniwersalne jak rozumienie i tworzenie informacji, kompetencje cyfrowe, społeczne, uczenia się, osobiste oraz w zakresie wielojęzyczności, umiejętność krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, pracy zespołowej oraz kreatywności. Poniższe arkusze ewaluacji uwzględniają te aspekty i sprawdzają stopień ich ćwiczenia na lekcji języka hiszpańskiego. Proponuje się, żeby ewaluację osobno prowadził nauczyciel, oceniając kompetencje swoich uczniów, i osobno uczniowie, którzy nie zawsze są w stanie obiektywnie ocenić stopień opanowania kompetencji i umiejętności.

Uzyskane dane powinny być przeanalizowane przez nauczyciela i przedyskutowane z klasą. Każdy uczeń powinien uzyskać informację zwrotną, dzięki której będzie wiedział, które kompetencje kluczowe ma wykształcone na wysokim poziomie, a nad którymi powinien jeszcze pracować w dalszym toku swojej edukacji lub pracy zawodowej.

6.1. Arkusz ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych dla nauczyciela

W prezentowanym arkuszu badana jest umiejętność pracy zespołowej. Poniższy arkusz należy uzupełnić dla każdego ucznia z osobna. Ważne jest przemyślenie i umiejętność uzasadnienia każdej odpowiedzi. W sytuacji, kiedy w danej pozycji zaznaczona zostanie odpowiedź „tak”, należy uczniowi przyznać 2 pkt.

Kompetencje kluczowe i uniwersalne: umiejętność pracy zespołowej.

Oceniany element. Uczeń:

▪ potrafi współdziałać w grupie.	TAK/NIE
▪ potrafi być asertywny.	TAK/NIE
▪ jest życzliwy dla innych.	TAK/NIE
▪ potrafi określić mocne i słabe strony innych i umiejętnie je wykorzystać.	TAK/NIE
▪ potrafi rzetelnie wykonać wskazane zadania.	TAK/NIE
▪ potrafi pomóc innym.	TAK/NIE

Ponieważ każda umiejętność oceniana jest w sześciu aspektach, to każdemu uczniowi można przyznać do 12 pkt. Oczywiście im większa liczba punktów, tym bardziej rozwinięta jest dana kompetencja. Mniejsza liczba punktów oznacza słaby rozwój tej kompetencji.

6.2. Arkusz ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych dla ucznia

Podobnie jak w przypadku arkusza dla nauczycieli, poniżej zaproponowany został arkusz ewaluacji rozwoju u uczniów umiejętności pracy zespołowej. Każdy poddany ewaluacji uczeń powinien wypełnić ankietę osobiście, zaznaczając jedną z trzech odpowiedzi, która w jego opinii najlepiej opisuje jego zachowanie. Bardzo ważne jest odpowiadanie zgodnie z prawdą (należy uczniowi powiedzieć, że poza nauczycielami nikt nie będzie miał dostępu do wyników ankiety i że na koniec – po analizie – zostaną one z nim

indywidualnie omówione). Należy też przypomnieć, że każdą odpowiedź uczeń powinien umieć uzasadnić.

Każdej odpowiedzi przypisana jest konkretna liczba punktów (które odpowiadają poziomowi rozwoju badanego elementu u ucznia). Odpowiedziom „A” należy przyporządkować 2 pkt, odpowiedziom „B” – 1 pkt, zaś odpowiedziom „C” – 0 pkt.

1. Razem z grupą osób z klasy otrzymaliście zadanie przygotowania prezentacji o kuchni meksykańskiej. Jaką czynność wykonasz jako pierwszą?
 - a. Spotkam się z grupą w celu rozdzielenia zadań, ustalenia terminu ich wykonania i terminu zebrania materiałów.
 - b. Bez konsultacji z grupą stworzę plan działania, wypełnię swoje obowiązki i oddam swoją część nauczycielowi.
 - c. Przystąpię do pracy indywidualnej, szczegóły dopracuję w swoim tempie.
2. W ramach organizowanego w szkole wieczoru hiszpańskiego nauczyciel zaproponował Twojej grupie przygotowanie typowych dla tego kraju przekąsek. Pozostali członkowie Twojej grupy sugerują, żebyś znalazł informacje o takich przekąskach i zrobił odpowiednie zakupy, a w dniu wydarzenia wszyscy się zbierzecie i pod Twoim nadzorem przygotujecie to jedzenie. Co zrobisz?
 - a. Nie zgadzam się i tłumaczę grupie, że obowiązkami należy się podzielić równomiernie.
 - b. Przygotowuję menu, ale na zakupy idę razem z kilkoma osobami z grupy.
 - c. Przygotowuję całe jedzenie w domu i przynoszę gotowe w dniu wydarzenia.
3. W trakcie poznawania na lekcji słownictwa związanego ze sportem Twojego kolegi/Twojej koleżanki z ławki nie było na lekcji. Kilka dni później ta osoba poprosiła Cię o przekazanie notatek z lekcji. Co zrobisz?
 - a. Zaproponujesz, że się z nią spotkasz i pomożesz zrozumieć zagadnienie.
 - b. Prześlesz zdjęcia notatek.
 - c. Odpowiesz, że nie przekażesz jej swoich notatek i swojej wiedzy.
4. W trakcie zajęć z języka hiszpańskiego nauczyciel podzielił klasę na grupy, z których każda miała przygotować prezentację o jednym z krajów, w których mówi się w języku hiszpańskim. Powierzono ci rolę lidera/liderki grupy i musisz wskazać, kto zajmie się wykonaniem jakich czynności.
 - a. Bez problemu przydzielasz innym osobom prace do wykonania, biorąc jednak pod uwagę ich możliwości i respektując ich wolę.
 - b. Pytasz, kto chciałby co zrobić, a czynności, których nikt nie chce wykonać, bierzesz na siebie.
 - c. Stwierdzasz, że wszystko zrobisz sam.
5. W pracy nad zadaniem, które macie wykonać z kolegami i koleżankami w grupie, a które polega na przygotowaniu słowniczka polsko-hiszpańskiego związanego ze sportem, przypadła Ci do przygotowania część dotycząca znalezienia terminów związanych z piłką nożną. Co robisz?

- a. Razem z kilkoma osobami łączyście siły i razem staracie się przygotować słownictwo związane z kilkoma dyscyplinami sportu, a dzięki wspólnej pracy możecie się dużo nauczyć.
 - b. Spokojnie podchodzisz do zadania i bierzesz się do pracy, ale starasz się wykonać swoją pracę na czas.
 - c. Na razie odkładasz pracę na później i liczysz, że ktoś wykona ją za Ciebie.
6. Razem z całą klasą macie przygotować występ prezentujący hiszpańską literaturę, malarstwo i sztukę. W ostatniej chwili jedna z osób łamie nogę, co uniemożliwia jej wzięcie udziału w wydarzeniu. Co zaproponujesz?
- a. Zmieńmy plan wystąpienia, żeby osoba za złamaną nogą mogła jednak w nim wystąpić. Zorganizujmy dla niej transport, wygodne miejsce, a występ przeorganizujmy, żeby mogła wziąć w nim udział.
 - b. Spróbujmy zmienić scenariusz wystąpienia w taki sposób, żeby brak tej osoby nie był zauważalny.
 - c. Po prostu nic nie zmieniamy, a w momencie, kiedy ta osoba miała wystąpić, ktoś wyjdzie i powie, że ta osoba nie mogła przyjść, więc jej kwestia zostanie pominięta.

6.3. Analiza SWOT w oparciu o wyniki ewaluacji kompetencji kluczowych

Analizując oba powyższe arkusze ewaluacji (dla nauczyciela i dla ucznia), można zaobserwować, że poszczególne pytania w ankiecie dla ucznia odpowiadają ewaluowanemu elementowi w ankiecie dla nauczyciela. Stąd też uczeń, odpowiadając na pytania, stwierdza u siebie poziom obecności określonego w ankiecie dla nauczyciela elementu.

Z tego powodu pierwszym krokiem powinno być porównanie ze sobą odpowiedzi ucznia i nauczyciela i sprawdzenie, czy nie wystąpiła między nimi całkowita rozbieżność. W przypadku zaistnienia bardzo niskiej korelacji należy się zastanowić nad jej przyczyną. Wydaje się zasadne przeprowadzenie z uczniem rozmowy na ten temat. Obie strony powinny uzasadnić swoje wskazania. Taką rozmowę można przeprowadzić w obecności szkolnego pedagoga/psychologa, który na jej zakończenie wskaże mocne i słabe elementy ewaluowanej umiejętności, jak również szanse i zagrożenia zmian, czyli de facto zostanie dokonana analiza SWOT (ang. *strengths, weaknesses, opportunities, threats*).

Istnieje wiele wskaźników badających korelację danych. W tym przypadku, ponieważ dysponujemy bardzo ograniczoną liczbą odpowiedzi, proponuje się wykorzystanie elementarnego wskaźnika, który będzie obliczał różnice pomiędzy punktowymi odpowiedziami na poszczególne pytania (tak naprawdę sumę wartości bezwzględnych różnic odpowiedzi na poszczególne pytania). W celu obliczenia wspomnianego wskaźnika – powiedzmy: r – wyliczamy wartość bezwzględną różnicy punktowych odpowiedzi nauczyciela i ucznia z pierwszego pytania, następnie podobnie postępujemy z odpowiedziami na drugie pytanie, trzecie pytanie itd. Na koniec sumujemy tak otrzymane wyniki. Otrzymana liczba będzie liczbą całkowitą z zakresu od 0 do 12.

W przypadku kiedy wartość wskaźnika r nie przekroczy 3, możemy uznać, że korelacja odpowiedzi ucznia i nauczyciela jest wysoka, co interpretujemy jako sytuację, w której udzielono takich samych odpowiedzi. Natomiast w przypadku uzyskania wartości wskaźnika wyższej niż 8 mamy do czynienia z bardzo słabą korelacją i dalsze interpretowanie wyników ankiet z merytorycznego punktu widzenia nie ma sensu. Taki wynik oznacza, że odpowiedzi nauczyciela i ucznia są kompletnie inne, i zasadne wydaje się przeprowadzenie rozmowy z uczniem, co zostało opisane w drugim akapicie tego rozdziału.

Jeśli korelacja nie okazała się słaba, możemy przejść do analizy wyników, które powinny wskazać poziom wykształcenia u ucznia badanej umiejętności. Na początek należy obliczyć średnią arytmetyczną wszystkich 12 wyników (6 odpowiedzi nauczyciela i 6 odpowiedzi ucznia). Otrzymany wynik z przedziału od 0 do 2 wskaże poszukiwany poziom. Im wynik będzie bliższy 2, tym silniej wykształciła się u ucznia dana umiejętność, a im bliższy 0, tym rozwinęła się słabiej. W sytuacji otrzymania wyniku bliskiego 1 interpretujemy go jako połowiczne wypracowanie u ucznia badanej umiejętności.

Na koniec można przeprowadzić pseudoanalizę SWOT. Wśród ewaluowanych sześciu elementów odpowiadających umiejętności pracy zespołowej poszukujemy:

- mocnych stron ucznia,
- słabych stron ucznia,
- szans na korzystne zmiany,
- zagrożeń zmianami niekorzystnymi.

W tym celu porównujemy obie oceny wystawione badanemu elementowi: ocenę ucznia i ocenę nauczyciela, przy czym:

- jeżeli nauczyciel i uczeń przyznali danemu elementowi 2 pkt – element należy uznać za mocną stronę;
- jeżeli zarówno uczeń, jak i nauczyciel przyznali danemu elementowi 0 pkt – element należy uznać za słabą stronę ucznia;
- jeżeli nauczyciel przyznał danemu elementowi 2 pkt, a uczeń 1 lub 0 – element należy uznać za szansę na korzystne zmiany;
- jeżeli nauczyciel przyznał danemu elementowi 0 pkt, a uczeń 1 lub 2 – element można uznać za zagrożony niekorzystnymi zmianami.

Dzięki temu podziałowi uczeń otrzyma kompletną informację zwrotną dotyczącą wykształcenia się u niego umiejętności w zakresie pracy zespołowej. Otrzymane wyniki należy z każdym uczniem indywidualnie omówić, wskazując jego mocne strony i szanse na pozytywne zmiany, ale także podpowiadając, co należy zrobić, aby słabe strony i zagrożenia zostały wyeliminowane.

BIBLIOGRAFIA

Ciężka B., *Jak zrobić dobrą ankietę ewaluacyjną? Część I*, epale.ec.europa.eu (dostęp 22.06.2022).

Furgoł S., 2020, *Jak kształtować kompetencje kluczowe? Metody pracy z uczniami*, metis.pl (dostęp 22.06.2022).

Jurewicz A., 2017, *Kompetencje kluczowe w edukacji*, ore.edu.pl (PDF, 1,13 MB; dostęp 22.06.2022).

Podstawa programowa kształcenia ogólnego w zakresie języka obcego nowożytnego dla liceum ogólnokształcącego i technikum, podstawaprogramowa.pl (dostęp 22.06.2022).

Smolik M., Poszytek P., 2017, *Język obcy nowożytny. Wychowanie przedszkolne i szkoła podstawowa. Podstawowe założenia, filozofia zmiany i kierunki działania*, ore.edu.pl (dostęp 22.06.2022).

Taksonomia wg Benjamin Blooma, pl.wikipedia.org (dostęp 22.06.2022).

Teaching in Education, *Formative Assessments: Why, When & Top 5 Examples*, youtube.com (dostęp 22.06.2022).

Teaching in Education, *Summative Assessment: Overview & Examples*, youtube.com (dostęp 22.06.2022).

Natalia Dawidowska – ukończyła filologię hiszpańską na Uniwersytecie Śląskim oraz pedagogiczne studia podyplomowe. Od wielu lat pracuje w szkołach podstawowych i średnich, zarażając uczniów swoją pasją do języka hiszpańskiego i kultury świata hiszpańskojęzycznego. Współpracuje z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Jaworznie. Jest przewodniczącą Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Hiszpańskiego w województwie śląskim. W 2022 roku ukończyła kurs Neurolanguage Coaching i jest akredytowanym coachem językowym pracującym w nurcie neurodydaktyki.

Łukasz Dawidowski – doktor nauk matematycznych, pracownik dydaktyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz nauczyciel w śląskich szkołach. Uczestniczył w wielu kursach z zakresu tutoringów oraz projektowania uniwersalnego. Tutor w kilku programach adresowanych dla uczniów i studentów województwa śląskiego. Popularyzator nauk ścisłych – w tym matematyki. Współorganizator Święta Liczby Pi. Coroczny prowadzący zajęcia podczas Śląskiego Festiwalu Nauki oraz autor kanału MatKwadrat na YouTube.